

DIREKTIVA 2005/36/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA

o priznavanju stručnih kvalifikacija

od 7. rujna 2005.

(Tekst od važnosti za Europski gospodarski prostor)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 40., članak 47. stavak 1., prvu i drugu rečenicu članka 47. stavka 2. te članak 55.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije¹,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²,

djelujući u skladu s postupkom predviđenim u članku 251. Ugovora³,

budući da:

(1) je sukladno članku 3. stavku 1. točki (c) Ugovora ukidanje prepreka slobodnemu kretanju osoba i usluga između država članica jedan od ciljeva Zajednice. To za državljane država članica uključuje, posebice, pravo na obavljanje određene profesije u svojstvu samostalno zaposlene osobe ili zaposlene osobe u državi članici različitoj od one u kojoj su stekle svoje stručne kvalifikacije. Osim toga, članak 47. stavak 1. Ugovora predviđa donošenje direktiva o uzajamnom priznavanju diploma, svjedodžbi i drugih dokaza o formalnoj sposobljenosti,

(2) je nakon sjednice Europskoga vijeća u Lisabonu 23. i 24. ožujka 2000. Komisija donijela Priopćenje o «strategiji unutarnjega tržišta usluga», koja je ponajprije usmjerena na postizanje jednakosti slobodnoga pružanja usluga u Zajednici kakva već postoji unutar država članica. Nastavno na Priopćenje Komisije pod naslovom «Nova europska tržišta radne snage, otvorena svima i dostupna svima», Europsko je vijeće na sjednici u Stockholmu 23. i 24. ožujka 2001. povjerilo Komisiji zadaću da do proljetnoga zasjedanja Europskog vijeća 2002. dostavi prijedloge režima priznavanja kvalifikacija koji bi bio ujednačeniji, transparentniji i fleksibilniji od postojećega,

(3) ova Direktiva osobama koje su stekle stručne kvalifikacije u jednoj od država članica jamči pristup istoj profesiji i ista prava prilikom obavljanja te profesije u drugoj državi članici kao i državljanima te države članice te budući da to jamstvo ne dovodi u pitanje obvezu stručnjaka migranta da zadovolji sve nediskriminirajuće uvjete obavljanja te profesije koje je utvrdila ta država članica, ukoliko su oni objektivno opravdani i razmerni,

(4) bi u interesu slobodnoga pružanja usluga trebalo predvidjeti posebna pravila kojima bi se proširila mogućnost obavljanja profesionalnih djelatnosti u okviru izvornog stručnog naziva. U slučaju usluga informatičkoga društva koje se pružaju na daljinu, trebalo bi također primjenjivati odredbe Direktive 2000/31/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o pojedinim pravnim aspektima usluga informatičkog društva na unutarnjem tržištu, posebice elektroničke trgovine⁴,

¹ SL C 181 E, 30. srpnja 2002., str. 183.

² SL C 61, 14. ožujka 2003., str. 67.

³ Mišljenje Europskoga parlamenta od 11. veljače 2004. (SL C 97 E, 22. travnja 2004., str. 230.), Zajedničko stajalište Vijeća od 21. prosinca 2004. (SL C 58 E, 8. ožujka 2005., str. 1.) i Stajalište Europskoga parlamenta od 11. svibnja 2005. (koje još nije objavljeno u Službenom listu). Odluka Vijeća od 6. lipnja 2005.

⁴ SL L 178, 17. srpnja 2000., str. 1.

(5) bi s obzirom na različite sustave koji su uspostavljeni za potrebe prekograničnog pružanja usluga na privremenoj i povremenoj osnovi s jedne strane i uspostave poslovnog nastana s druge strane, trebalo pojasniti kriterije razlikovanja tih dvaju pojmove u slučajevima kada davalac usluge seli na teritorij države članice domaćina,

(6) se veća jednostavnost pružanja usluga mora osigurati u kontekstu strogoga poštovanja javnog zdravlja i sigurnosti odnosno zaštite potrošača. Stoga bi trebalo predvidjeti posebne odredbe za uređene profesije koje mogu imati utjecaja na javno zdravlje i sigurnost i čiji predstavnici pružaju prekogranične usluge na privremenoj odnosno povremenoj osnovi,

(7) država članica domaćin može, ukoliko je to potrebno i u skladu s pravom Zajednice, propisati zahtjeve davanja izjave. Ti zahtjevi ne bi smjeli dovesti do nerazmernoga opterećenja davalca usluga niti ometati slobodno pružanje usluga odnosno učiniti ga manje privlačnim. Potrebu za primjenom tih zahtjeva bi trebalo periodički preispitivati u svjetlu napretka koji je postignut u stvaranju zajedničkoga okvira upravne suradnje između država članica,

(8) bi davalac usluga trebao podlijegati primjeni disciplinskih propisa države članice domaćina koji su izravno i izričito povezani s posjedovanjem stručnih kvalifikacija, kao što su oni koji se tiču definicije profesije, opsega djelatnosti koje obuhvaća određena profesija odnosno koje su pridržane određenoj profesiji, uporabe titule i težih povreda pravila struke koje su izravno i izričito povezane sa zaštitom zdravlja i sigurnosti potrošača,

(9) bi trebalo poboljšati pravila važećih sustava priznavanja kvalifikacija u svjetlu iskustava te istovremeno održati načela i jamstva slobode poslovnog nastana koja su ugrađena u te sustave. Povrh toga, relevantne su direktive izmijenjene u više navrata te bi njihove odredbe trebalo preformulirati i pročistiti jedinstvenom primjenom primjenjivih načela. Stoga je potrebno zamijeniti Direktivu Vijeća 89/48/EEZ⁵ i 92/51/EEZ⁶ kao i Direktivu 1999/42/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća⁷ o općem sustavu priznavanja stručnih kvalifikacija te Direktivu Vijeća 77/452/EEZ⁸, 77/453/EEZ⁹, 78/686/EEZ¹⁰, 78/687/EEZ¹¹, 78/1026/EEZ¹², 78/1027/EEZ¹³, 80/154/EEZ¹⁴, 80/155/EEZ¹⁵, 85/384/EEZ¹⁶, 85/432/EEZ¹⁷, 85/433/EEZ¹⁸ i 93/16/EEZ¹⁹ koje se odnose na profesiju medicinske

⁵ SL L 19, 24. siječnja 1989., str. 16. Direktiva s izmjenama i dopunama koje su sadržane u Direktivi 2001/19/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća (SL L 206, 31. srpnja 2001., str. 1.).

⁶ SL L 209, 24. srpnja 1992., str. 25. Direktiva čije su posljedne izmjene i dopune sadržane u Odluci Komisije 2004/108/EZ (SL L 32, 5. veljače 2004., str. 15.).

⁷ SL L 201, 31. srpnja 1999., str. 77.

⁸ SL L 176, 15. srpnja 1977., str. 1. Direktiva čije su posljedne izmjene i dopune sadržane u Aktu o pristupanju iz 2003.

⁹ SL L 176, 15. srpnja 1977., str. 8. Direktiva čije su posljedne izmjene i dopune sadržane u Direktivi 2001/19/EZ.

¹⁰ SL L 233, 24. kolovoza 1978., str. 1. Direktiva čije su posljedne izmjene i dopune sadržane u Aktu o pristupanju iz 2003.

¹¹ SL L 233, 24. kolovoza 1978., str. 10. Direktiva čije su posljedne izmjene i dopune sadržane u Aktu o pristupanju iz 2003.

¹² SL L 362, 23. prosinca 1978., str. 1. Direktiva čije su posljedne izmjene i dopune sadržane u Direktivi 2001/19/EEZ.

¹³ SL L 362, 23. prosinca 1978., str. 7. Direktiva čije su posljedne izmjene i dopune sadržane u Direktivi 2001/19/EEZ.

¹⁴ SL L 33, 11. veljače 1980., str. 1. Direktiva čije su posljedne izmjene i dopune sadržane u Aktu o pristupanju iz 2003.

¹⁵ SL L 33, 11. veljače 1980., str. 8. Direktiva čije su posljedne izmjene i dopune sadržane u Direktivi 2001/19/EEZ.

¹⁶ SL L 223, 21. kolovoza 1985., str. 15. Direktiva čije su posljedne izmjene i dopune sadržane u Aktu o pristupanju iz 2003.

¹⁷ SL L 253, 24 rujna 1985., str. 34. Direktiva čije su posljedne izmjene i dopune sadržane u Direktivi 2001/19/EEZ.

¹⁸ SL L 253, 24. rujna 1985., str. 34. Direktiva čije su posljedne izmjene i dopune sadržane u Aktu o pristupanju iz 2003.

¹⁹ SL L 165, 7. srpnja 1993., str. 1. Direktiva čije su posljedne izmjene i dopune sadržane u Uredbi (EZ-a) br. 1882/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća (SL L 284, 31. listopada 2003. str. 1.).

sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologa, veterinara, primalje, arhitekta, ljekarnika i liječnika jednim jedinstvenim tekstrom,

(10) ova Direktiva ne priječi države članice da državljanima trećih zemalja priznaju stručne kvalifikacije stečene izvan teritorija Europske unije u skladu s vlastitim pravilima. Prilikom svakoga bi priznavanja trebalo u svakom slučaju poštovati minimalne uvjete izobrazbe za određenu profesiju,

(11) bi kod profesija obuhvaćenih općim sustavom priznavanja kvalifikacija, u dalnjem tekstu »opći sustav», države članice trebale zadržati pravo utvrđivanja minimalnoga stupnja sposobljenosti kako bi osigurale kvalitetu usluga na svome teritoriju. Ipak, ako je državljanin države članice stekao sve ili dio kvalifikacija koje zahtijeva država članica domaćin u drugoj državi članici, država članica domaćin ne bi smjela, sukladno članku 10., 39. i 43. Ugovora, od njega zahtijevati kvalifikacije koje ona predviđa isključivo u obliku diplome koja se dodjeljuje u nacionalnom sustavu obrazovanja. Dakle, trebalo bi odrediti da svaka država članica domaćin u kojoj je određena profesija zakonski uređena mora uzeti u obzir kvalifikacije stečene u drugoj državi članici i ocijeniti odgovaraju li one kvalifikacijama koje sama zahtijeva. Međutim, opći sustav priznavanja kvalifikacija ne priječi državu članicu da zbog primjene pravila struke koja je opravdana općim javnim interesom obavljanje određene profesije na svome teritoriju uvjetuje zadovoljavanjem posebnih zahtjeva. Spomenuta se pravila primjerice odnose na ustrojstvo profesije, profesionalne standarde, uključujući profesionalnu etiku, te nadzor i odgovornost. I na kraju, namjera ove Direktive nije upitanje u legitimni interes država članica da osiguraju provedbu nacionalnih zakona kojima su uređene pojedine profesije u odnosu na vlastite državljane,

(12) se ova Direktiva tiče priznavanja stručnih kvalifikacija stečenih u drugim državama članicama. Ona se međutim ne tiče priznavanja odluka koje su donijele druge države članice na temelju ove Direktive. Dakle, osobe kojima su priznate stručne kvalifikacije na temelju ove Direktive to priznanje ne smiju iskoristiti za stjecanje dodatnih prava u državi članici podrijetla koja im ne pripadaju na temelju ondje stečenih kvalifikacija, osim ako mogu pružiti dokaz da su u državi članici domaćin stekle dodatne stručne kvalifikacije,

(13) bi nacionalne programe obrazovanja i izobrazbe trebalo razvrstati prema stupnjevima kako bi se mogao definirati mehanizam za priznavanje kvalifikacija na temelju općeg sustava. Ti stupnjevi, koji se uspostavljaju isključivo za potrebe primjene općeg sustava, nemaju učinak na nacionalne sustave obrazovanja i izobrazbe niti na nadležnost država članica u tome području,

(14) mehanizam priznavanja uspostavljen Direktivom 89/48/EEZ i 92/51/EEZ ostaje nepromijenjen. Dakle, nositelju diplome kojom se potvrđuje uspješno završen program izobrazbe iznad srednjoškolske razine u trajanju od najmanje jedne godine bi trebalo dopustiti pristup uređenoj profesiji u državi članici u kojoj je pristup toj profesiji uvjetovan posjedovanjem diplome kojom se potvrđuje uspješno završeno visokoškolsko odnosno sveučilišno obrazovanje u trajanju od četiri godine, bez obzira na stupanj kojemu pripada diploma koju zahtjeva država članica domaćin. Međutim, ako je pristup uređenoj profesiji uvjetovan uspješno završenim visokoškolskim ili sveučilišnim obrazovanjem koje traje više od četiri godine, pristup toj profesiji bi trebalo dopustiti samo nositeljima diplome kojom se potvrđuje uspješno završeno visokoškolsko odnosno sveučilišno obrazovanje u trajanju od najmanje tri godine,

(15) bi država članica domaćin trebala imati mogućnost nametnuti kompenzaciju mjeru ukoliko minimalni uvjeti izobrazbe za pristup profesijama uređenim općim sustavom nisu usklađeni. Ona bi prilikom donošenja te mjere trebala poštovati načelo razmjernosti, a mjerom bi trebala obuhvatiti stručno iskustvo podnositelja zahtjeva. Izkustvo je pokazalo da se uvođenjem zahtjeva provjere sposobnosti odnosno, ovisno o izboru migranta, razdoblja prilagodbe, mogu osigurati odgovarajuća jamstva s obzirom na stupanj stručne osposobljenosti migranta te bi stoga svako odstupanje od toga zahtjeva trebalo biti opravданo općim interesom od posebnog značaja,

(16) bi profesionalne udruge i organizacije odnosno države članice trebale imati mogućnost predlaganja zajedničkih platformi na europskoj razini s ciljem promicanja slobodnoga kretanja stručnjaka i osiguravanja odgovarajućeg stupnja osposobljenosti. Uzimajući u obzir predložene inicijative, ova bi Direktiva trebala pod određenim uvjetima promicati veći automatizam priznavanja kvalifikacija na temelju općeg sustava, poštujući nadležnost država članica da same odluče koje su kvalifikacije potrebne za obavljanje profesija na njihovome teritoriju i odrede sadržaj i ustrojstvo svojih sustava obrazovanja i stručne izobrazbe te istovremeno uzimajući u obzir odredbe prava Zajednice, a posebno prava tržišnoga natjecanja. Profesionalne udruge koje mogu podnijeti zajedničke platforme bi trebale biti reprezentativne kako na nacionalnoj tako i na europskoj razini. Zajednička platforma je skup kriterija koji omogućuju premostiti širok raspon značajnih razlika u pogledu zahtjeva izobrazbe koje su utvrđene kod najmanje dvije trećine država članica, uključujući sve države članice koje zakonski uređuju predmetnu profesiju. Tim bi se kriterijima, primjerice, mogli obuhvatiti zahtjevi kao što je dodatna izobrazba, razdoblje prilagodbe odnosno stručnog rada pod nadzorom, provjera sposobnosti i minimalna propisana stručna praksa kao i kombinacije tih zahtjeva,

(17) bi općim sustavom trebalo obuhvatiti i slučajevе koji nisu obuhvaćeni posebnim sustavima, bilo iz razloga što profesija nije obuhvaćena niti jednim od tih sustava odnosno, ukoliko je obuhvaćena, zato što podnositelj zahtjeva iz nekog posebnog razloga iznimne prirode ne zadovoljava uvjete za primjenu sustava, čime bi se uzeli u obzir svi slučajevi za koje još nisu utvrđene odredbe o priznavanju stručnih kvalifikacija,

(18) je u državama članicama gdje su pojedine industrijske, trgovačke i obrtničke djelatnosti zakonski uređene potrebno pojednostaviti pravila pristupa tim djelatnostima kada su u pitanju osobe koje su te djelatnosti obavljale dovoljno dugo i razmjerno nedavno u drugoj državi članici; osim toga, za te je djelatnosti potrebno zadržati sustav automatskoga priznavanja na temelju stručnog iskustva,

(19) bi sloboda kretanja i uzajamno priznavanje dokaza o formalnoj osposobljenosti liječnika, medicinskih sestara za opću zdravstvenu skrb, stomatologa, veterinara, primalja, ljekarnika i arhitekata trebali počivati na temeljnem načelu automatskoga priznavanja dokaza o formalnoj osposobljenosti na temelju usklađenih minimalnih uvjeta izobrazbe. Osim toga, pristup profesiji liječnika, medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologa, veterinara, primalje i ljekarnika bi trebalo uvjetovati posjedovanjem određene kvalifikacije koja jamči da je osoba u pitanju prošla izobrazbu koji zadovoljava utvrđene minimalne uvjete. Ovaj bi sustav trebalo dopuniti nizom stečenih prava koja kvalificirani stručnjaci mogu ostvarivati pod određenim uvjetima,

(20) bi, poštujući posebnosti sustava osposobljavanja liječnika i stomatologa te *acquis communautaire* u području uzajamnoga priznavanja, načelo automatskoga priznavanja liječničkih i stomatoloških specijalizacija koje su zajedničke najmanje dvjema državama članicama trebalo nastaviti primjenjivati na sve specijalizacije koje su priznate na dan donošenja ove Direktive. Ipak, nakon stupanja ove Direktive na snagu automatsko bi priznavanje radi veće jednostavnosti sustava trebalo primjenjivati samo na nove medicinske specijalizacije koje su zajedničke najmanje dvjema petinama država članica. Osim toga, ova Direktiva ne priječi države članice da međusobno ugovore automatsko priznavanje liječničkih i stomatoloških specijalizacija koje su im zajedničke, ali koje ne podliježu automatskom priznavanju u smislu ove Direktive, te da prilikom takvoga priznavanja primjenjuju vlastita pravila,

(21) automatsko priznavanje formalne osposobljenosti liječnika s osnovnom izobrazbom ne bi smjelo dovesti u pitanje nadležnost država članica da prema vlastitom nahođenju njihovu osposobljenost vežu odnosno ne vežu uz obavljanje profesionalnih djelatnosti,

(22) bi sve države članice trebale priznati profesiju stomatologa kao zasebnu profesiju različitu od profesije liječnika, neovisno o tome je li on završio specijalističku izobrazbu ili nije. Države članice bi se trebale pobrinuti da stomatolog tijekom izobrazbe stekne sve potrebne vještine za prevenciju, dijagnosticiranje i liječenje anomalija i bolesti zubi, usne šupljine, čeljusti i pripadajućih tkiva. Profesionalnu djelatnost stomatologa bi trebale obavljati osobe koje posjeduju kvalifikacije koje su ovom Direktivom utvrđene za profesiju stomatologa,

(23) da se ne čini uputnim predvidjeti jedinstveni sustav izobrazbe za primalje u svim državama članicama. Naprotiv, države članice bi prilikom ustrojavanja njihove izobrazbe trebale imati maksimalnu slobodu,

(24) bi u interesu jednostavnosti trebalo uputiti na pojam «ljekarnik» kako bi se razgraničio opseg odredaba koje se odnose na automatsko priznavanje kvalifikacija, ne dovodeći u pitanje posebne značajke nacionalnih propisa kojima su uređene odgovarajuće djelatnosti,

(25) su osobe koje posjeduju kvalifikacije ljekarnika specijalisti u području lijekova te bi u načelu trebali u svim državama članicama imati pristup minimalnom rasponu djelatnosti s toga područja. Što se tiče definicije minimalnog raspona, ova Direktiva ne bi smjela imati učinak ograničavanja djelatnosti koje su ljekarnicima dostupne u državama članicama, posebice u području biomedicinskih analiza, niti bi ljekarnicima smjela osigurati monopol na obavljanje tih djelatnosti, budući da to pitanje ostaje u isključivoj nadležnosti država članica. Odredbe ove Direktive ne dovode u pitanje mogućnost država članica da nametnu dopunske uvjete izobrazbe za pristup djelatnostima koje nisu obuhvaćene usklađenim minimalnim rasponom djelatnosti. To znači da bi država članica domaćin trebala biti u mogućnosti nametnuti te uvjete i za osobe koje posjeduju kvalifikacije obuhvaćene automatskim priznavanjem u smislu ove Direktive,

(26) se ovom Direktivom ne usklađuju svi uvjeti pristupa ljekarništvu i obavljanja ljekarničkih djelatnosti. Raspored ljekarni i pitanje monopola u području izdavanja lijekova ostaje u nadležnosti država članica. Ova Direktiva ne dira u zakonske, regulatorne i upravne odredbe država članica kojima se tvrtkama zabranjuje obavljanje određenih ljekarničkih djelatnosti odnosno obavljanje tih djelatnosti uvjetuje zadovoljavanjem određenih uvjeta,

(27) je arhitektonski projekt, kvaliteta građevina, njihova uklopjenost u okoliš, poštovanje prirodnog i urbanog krajobraza i javne i privatne baštine pitanje od javnoga interesa. Stoga bi se uzajamno priznavanje kvalifikacija trebalo temeljiti na određenim kvalitativnim i kvantitativnim kriterijima koji jamče da će nositelji priznatih kvalifikacija moći razumjeti i zadovoljiti potrebe pojedinaca, društvenih skupina i vlasti u pogledu prostornog planiranja, projektiranja, pripreme i izgradnje objekata, očuvanja i korištenja arhitektonske baštine te zaštite prirodnih ravnoteža,

(28) se nacionalni propisi u području arhitekture odnosno pristupa i obavljanja profesionalnih djelatnosti arhitekata značajno razlikuju prema svome opsegu. U većini država članica arhitektonske djelatnosti obavljuju, de jure ili de facto, osobe koje nose titulu arhitekta, bilo samu ili u kombinaciji s drugom titulom, s time da te osobe nemaju monopol na obavljanje tih djelatnosti, ukoliko zakonskim odredbama nije predviđeno drukčije. Te djelatnosti odnosno neke od tih djelatnosti mogu obavljati i drugi stručnjaci, posebice inženjeri koji su prošli posebnu izobrazbu u području građevinarstva ili graditeljstva. U interesu jednostavnosti ove Direktive bi trebalo uputiti na pojam »arhitekt» kako bi se razgraničio opseg odredaba koje se odnose na automatsko priznavanje kvalifikacija u području arhitekture, ne dovodeći u pitanje posebne značajke nacionalnih propisa kojima su uređene pripadajuće djelatnosti,

(29) će Komisija razmotriti primjerenost donošenja prijedloga izmjena ove Direktive ako profesionalna organizacija ili udruga uređene profesije, bilo nacionalna ili europska, podnese argumentirani zahtjev za donošenje određenih odredaba koje se tiču priznavanja kvalifikacija na temelju usklađenih minimalnih uvjeta izobrazbe,

(30) bi u svrhu osiguranja učinkovitosti sustava priznavanja stručnih kvalifikacija trebalo definirati jedinstvene postupke i pravila postupka za njegovu provedbu kao i neke pojedinosti vezane uz obavljanje pojedinih profesija,

(31) bi međusobna suradnja država članica kao i suradnja između država članica i Komisije mogla olakšati provedbu ove Direktive i ispunjavanje obveza koje od nje potječe te bi trebalo predvidjeti načine te suradnje,

(32) bi se uvođenjem iskaznica profesionalnih udruga i organizacija na europskoj razini omogućila veća pokretljivost stručnjaka, posebice ubrzanjem razmjene informacija između države članice domaćina i države članice podrijetla. Ta bi iskaznica trebala omogućiti praćenje karijere stručnjaka koji imaju poslovni nastan u različitim državama članicama. Ona bi, uz potpuno poštovanje odredaba o zaštiti podataka, mogla sadržavati podatke o stručnim kvalifikacijama osobe (sveučilište odnosno ustanova koju je pohađao, stecene kvalifikacije, stručno iskustvo), pravnom nastanu, kaznama u vezi s obavljanjem profesije te podatke o nadležnoj vlasti,

(33) će se uspostavom mreže kontaktnih mjesta sa zadaćom pružanja informacija i pomoći državljanima država članica osigurati transparentnost sustava priznavanja kvalifikacija. Ta će kontaktne mjesta Komisiji i svim državljanima koji to zatraže dati sve relevantne obavijesti i adrese u

vezi s postupkom priznavanja. Činjenica da svaka država članica imenuje po jedno kontaktno mjesto unutar te mreže ne utječe na organizaciju nadležnosti na nacionalnoj razini. To konkretno znači da država članica može imenovati više takvih mjesta na nacionalnoj razini, pri čemu je kontaktno mjesto unutar gore spomenute mreže zaduženo za koordinaciju s ostalim mjestima te, kada je to potrebno, davanje obavijesti o nadležnom mjestu,

(34) se upravljanje sustavima priznavanja koji su uspostavljeni direktivama po posebnim područjima i općim sustavom pokazalo nepraktičnim i složenim. Stoga je potrebno pojednostaviti upravljanje ovom Direktivom i njezino usklađivanje sa znanstvenim i tehničkim napretkom, posebno kada je u pitanju usklađivanje minimalnih uvjeta izobrazbe s ciljem automatskoga priznavanja kvalifikacija. U tu bi svrhu trebalo uspostaviti zajednički odbor za priznavanje stručnih kvalifikacija te osigurati da se u njegov rad na prikladan način uključe predstavnici profesionalnih organizacija, kako na nacionalnoj tako i na europskoj razini,

(35) bi trebalo donijeti potrebne mjere za provedbu ove Direktive u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. kojom se utvrđuju postupci obavljanja provedbenih ovlasti Komisije²⁰,

(36) će periodička izvješća sa statističkim podacima koja države članice sastavljaju u vezi s provedbom ove Direktive omogućiti da se odredi utjecaj sustava na priznavanje stručnih kvalifikacija,

(37) bi trebalo predvidjeti prikladan postupak za donošenje privremenih mjera ukoliko se neka od država članica suočava s ozbiljnim teškoćama prilikom primjene određene odredbe ove Direktive,

(38) odredbe ove Direktive ne utječu na ovlasti država članica u pogledu ustrojstva nacionalnih sustava socijalne sigurnosti i utvrđivanja djelatnosti koje se moraju obavljati u okviru tih sustava,

(39) je s obzirom na brzinu tehnoloških promjena i znanstvenog razvoja cjeloživotno učenje od osobite važnosti za velik broj profesija. U tom je kontekstu državama članicama ostavljena mogućnost donošenja detaljnih rješenja kako bi osigurale da se njihovi stručnjaci uključuju u programe stručnog usavršavaja i redovito prate najnovija dostignuća u području znanosti i tehnike,

²⁰ SL L 184, 17. srpnja 1999., str. 23.

(40) države članice ne mogu u potpunosti ostvariti ciljeve ove Direktive u pogledu racionalizacije, pojednostavljenja i poboljšanja pravila priznavanja stručnih kvalifikacija i da se oni mogu lakše ostvariti na razini Zajednice te stoga Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora. Ova se Direktiva, u skladu s načelom razmernosti iz toga članka, ograničava na mjere koje su nužne za ostvarenje tih ciljeva,

(41) ova Direktiva ne dovodi u pitanje primjenu članka 39. stavka 4. i članka 45. Ugovora koji se odnose posebice na javne bilježnike,

(42) se ova Direktiva u dijelu koji se odnosi na pravo nastana i pružanje usluga primjenjuje ne dovodeći u pitanje posebne zakonske odredbe u pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija, primjerice odredbe u području prometa, posredovanja u osiguranju i zakonskih revizija. Ova Direktiva ne utječe na primjenu Direktive Vijeća 77/249/EEZ od 22. ožujka 1977. o omogućavanju provedbe prava odvjetnika i diplomiranih pravnika na pružanje pravne pomoći²¹ i Direktive 98/5/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o omogućavanju stalnog obavljanja odvjetničke djelatnosti u državi članici različitoj od one u kojoj je stečena kvalifikacija za bavljenje odvjetništvom²². Ovom bi Direktivom trebalo obuhvatiti priznavanje stručnih kvalifikacija odvjetnika radi neposredne uspostave poslovnog nastana u okviru stručnog naziva države članice domaćina,

(43) ova Direktiva također obuhvaća slobodne profesije utoliko ukoliko su one zakonski uređene, a to su u skladu s ovom Direktivom one profesije koje osobe koje pružaju intelektualne usluge u interesu klijenta i javnosti obavljaju osobno, neovisno i odgovorno na temelju odgovarajućih stručnih kvalifikacija. Obavljanje profesije u državama članicama može, u skladu s Ugovorom, biti podložno određenim zakonskim ograničenjima koja se temelje na nacionalnim zakonodavstvima odnosno na zakonskim odredbama koje u okviru nacionalnoga zakonodavstva samostalno utvrđuju odgovarajuća profesionalna predstavnička tijela u interesu zaštite i unapređivanja profesionalizma, kvalitete usluge i povjerljivog odnosa s klijentom,

(44) ova Direktiva ne dovodi u pitanje mjere koje su nužne za osiguranje visokih standarda zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Svrha

Ovom se Direktivom utvrđuju pravila na temelju kojih države članice koje pristup uređenim profesijama i obavljanje tih profesija na svome teritoriju uvjetuju posjedovanjem određenih stručnih kvalifikacija (u dalnjem tekstu «država članica domaćin») priznaju stručne kvalifikacije stečene u drugim državama članicama (u dalnjem tekstu «matična država članica»), koje nositelju omogućuju pristup istoj profesiji odnosno obavljanje iste profesije kao u matičnoj državi članici.

Članak 2.

Opseg

1. Ova se Direktiva primjenjuje na sve državljane država članica koji žele obavljati uređenu profesiju u državi članici različitoj od one u kojoj su stekli svoje stručne kvalifikacije, bilo u svojstvu zaposlene ili samostalno zaposlene osobe, uključujući i slobodne profesije.

²¹ SL L 78, 26. ožujka 1977., str. 17. Direktiva čije su posljednje izmjene i dopune sadržane u Aktu o pristupanju iz 2003.

²² SL L 77, 14. ožujka 1998., str. 36. Direktiva čije su posljednje izmjene i dopune sadržane u Aktu o pristupanju iz 2003.

2. Država članica može dopustiti da državljeni država članica koji posjeduju dokaz o stručnoj osposobljenosti stečen u državi koja nije članica Zajednice obavljaju uređenu profesiju u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) na njezinome teritoriju u skladu s pravilima koja sama utvrdi. U slučaju profesija obuhvaćenih glavom III. poglavljem III., kod tog se početnog priznavanja moraju poštovati minimalni uvjeti izobrazbe utvrđeni u tome poglavljiju.

3. Odgovarajuće odredbe ove Direktive se ne primjenjuju na uređene profesije za koje su zasebnim instrumentom prava Zajednica predviđena druga posebna rješenja koja se izravno odnose na priznavanje stručnih kvalifikacija.

Članak 3.

Definicije

1. U smislu ove Direktive se primjenjuju sljedeće definicije:

(a) «uređena profesija»: profesionalna djelatnost ili skupina profesionalnih djelatnosti kod kojih je pristup i obavljanje odnosno način obavljanja djelatnosti na temelju zakonskih, regulatornih ili upravnih odredaba izravno ili neizravno uvjetovan posjedovanjem određenih stručnih kvalifikacija; konkretno, uporaba stručnog naziva koji je zakonskim, regulatornim odnosno upravnim propisima ograničen na nositelje određenih stručnih kvalifikacija predstavlja jedan od načina obavljanja djelatnosti. Ako se prva rečenica ove definicije ne primjenjuje, kao uređena profesija se tretira profesija iz stavka 2.;

(b) «stručne kvalifikacije»: kvalifikacije koje su potkrijepljene dokazom o formalnoj osposobljenosti, potvrdom o stručnosti iz članka 11. točke (a) (i) i/ili stručnim iskustvom;

(c) «dokaz o formalnoj osposobljenosti»: diplome, svjedodžbe i drugi dokazi koje je izdala vlast države članice imenovana na temelju zakonskih, regulatornih i upravnih odredaba te države članice i kojima se potvrđuje uspješno završena stručna izobrazba koja je uglavnom stečena u Zajednici. Ako se prva rečenica ove definicije ne primjenjuje, kao dokaz o formalnoj osposobljenosti se tretira dokaz o formalnoj osposobljenosti iz stavka 3.;

(d) «nadležna vlast»: vlast ili tijelo koje je država članica izričito ovlastila za izdavanje odnosno primanje diploma o izobrazbi i drugih dokumenata i informacija kao i za primanje zahtjeva i donošenje odluka navedenih u ovoj Direktivi;

(e) «uređeno obrazovanje i izobrazba»: svaka izobrazba koja je izričito usmjerena na obavljanje određene profesije i koja obuhvaća jedan ili više programa koji su, tamo gdje je to primjereni, nadopunjeni odgovarajućim stručnim osposobljavanjem odnosno vježbeničkom ili stručnom praksom.

Struktura i stupanj stručne izobrazbe odnosno vježbeničke i stručne prakse se određuje zakonima, uredbama i upravnim propisima države članice u pitanju ili podliježe praćenju odnosno odobrenju vlasti koje su imenovane u tu svrhu;

(f) «stručno iskustvo»: stvarno i zakonito obavljanje predmetne profesije u državi članici;

(g) «razdoblje prilagodbe»: obavljanje uređene profesije u državi članici domaćinu pod odgovornošću kvalificiranog predstavnika struke; to razdoblje stručnog rada pod nadzorom može biti popraćeno dodatnom izobrazbom. Razdoblje stručnog rada pod nadzorom podliježe ocjenjivanju. Detaljna pravila u pogledu razdoblja prilagodbe i njegovoga ocjenjivanje te statusa migranta za vrijeme stručnog rada pod nadzorom utvrđuje nadležna vlast države članice domaćina.

Status osobe koja obavlja stručni rad pod nadzorom u državi članici, posebice u pogledu prava boravka i pripadajućih obveza, socijalnih prava i naknada, novčanih pripomoći i nagrada, utvrđuju nadležne vlasti države članice u skladu s primjenjivim pravom Zajednice;

(h) «provjera sposobnosti»: provjera ograničena na stručno znanje podnositelja zahtjeva koju provode nadležne vlasti države članice domaćina radi ocjene podnositeljeve sposobnosti obavljanja uređene profesije u toj državi članici. Nadležne će vlasti za potrebe provođenja te provjere sastaviti popis predmeta koji nisu obuhvaćeni diplomom odnosno drugim dokazom formalne osposobljenosti

podnositelja, što se utvrđuje usporedbom obrazovanja i izobrazbe koje zahtjeva država članica domaćin s obrazovanjem i izobrazbom koju je stekao podnositelj zahtjeva.

Kod provjere sposobnosti treba uzeti u obzir činjenicu da je podnositelj zahtjeva u matičnoj državi članici odnosno u državi članici iz koje dolazi kvalificirani stručnjak. Provjera obuhvaća odabранe predmete s popisa čije je znanje prijeko potrebno za obavljanje profesije u državi članici domaćinu. Ona također može uključivati poznavanje pravila struke koja se primjenjuju na odgovarajuće djelatnosti u državi članici domaćinu.

Pojedinosti u vezi s primjenom provjere sposobnosti i statusom podnositelja zahtjeva u državi članici domaćinu za vrijeme pripreme za provjeru sposobnosti određuju nadležne vlasti te države;

(i) «direktor poduzeća»: svaka osoba koja je u okviru predmetne profesije radila u poduzeću na jednom od sljedećih položaja:

(i) kao direktor poduzeća ili podružnice poduzeća;

(ii) kao zamjenik vlasnika ili direktora poduzeća, ako taj položaj uključuje odgovornost koja je istovjetna odgovornosti vlasnika odnosno direktora kojega zamjenjuje;

(iii) na rukovodećem položaju trgovačke i/ili tehničke prirode koji uključuje odgovornost za jedan ili više odjela poduzeća.

2. Profesija koju obavljaju članovi udruge odnosno organizacije iz dodatka I. se tretira kao uređena profesija.

Glavna svrha udruga i organizacija iz podstavka 1. je promicanje i održavanje visokih profesionalnih standarda u području odgovarajuće profesije. One su stoga podložne posebnom obliku priznavanja u državama članicama; one svojim članovima izdaju dokaze o formalnoj osposobljenosti, vode računa o tome da njihovi članovi poštuju propisana pravila profesionalnog ponašanja i daju im pravo na uporabu titule i oznake statusa člana te mogućnost uživanja povlastica koje proizlaze iz statusa koji odgovara tim formalnim kvalifikacijama.

Država članica će svaki put kada prizna udrugu odnosno organizaciju iz podstavka 1. o tome obavijestiti Komisiju, a Komisija će objaviti odgovarajuću obavijest u Službenom listu Europske unije.

3. Kvalifikacije koje je izdala treća zemlja se smatraju dokazom formalne osposobljenosti ukoliko je država članica priznala taj dokaz o osposobljenosti u skladu s člankom 2. stavkom 2. i potvrdila da je nositelj stekao tri godine odgovarajućeg stručnog iskustva na njezinome teritoriju.

Članak 4.

Učinci priznanja

1. Priznavanjem stručnih kvalifikacija država članica domaćin nositelju omogućava pristup profesiji za koju je osposobljen u matičnoj državi članici kao i obavljanje te profesije pod uvjetima koji vrijede za njezine državljane.

2. U smislu ove Direktive, profesija koju podnositelj zahtjeva želi obavljati u državi članici domaćin je profesija za koju je podnositelj osposobljen u matičnoj državi članici, pod uvjetom da su djelatnosti koje ona obuhvaća usporedive.

GLAVA II.

SLOBODA PRUŽANJA USLUGA

Članak 5.

Načela slobode pružanja usluga

1. Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe prava Zajednice te članke 6. i 7. ove Direktive, države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga u drugoj državi članici:

(a) ako je davatelj usluga u državi članici osnovan prema zakonskim propisima za bavljenje istim zanimanjem u toj državi (u dalnjem tekstu država članica osnivanja), i

(b) kad se davatelj usluga seli, ako se u državi članici osnivanja određenim zanimanjem bavio najmanje dvije godine tijekom desetogodišnjeg razdoblja prije davanja usluga, u slučaju da se bavljenje tim zanimanjem u toj državi članici zakonski ne uređuje. Uvjet kojim se traži dvije godine bavljenja zanimanjem ne primjenjuje se kad je bavljenje zanimanjem ili obrazovanje i izobrazba za to zanimanje zakonski uređeno.

2. Odredbe iz ovog poglavlja ne primjenjuju se kad davatelj usluga odlazi na teritorij države članice domaćina privremeno ili povremeno bavit će zanimanjem iz stavka 1. Privremena i povremena priroda pružanja usluga procjenjuje se prema slučaju i pritom treba posebno voditi računa o njezinu trajanju, učestalosti, pravilnosti i kontinuitetu.

3. Kad se davatelj usluga seli, on podliježe stručnim profesionalnim propisima stručne, pravne i administrativne prirode koji su izravno povezani sa stručnim kvalifikacijama, npr. s definicijom zanimanja, uporabom titula i s ozbiljnim profesionalnim nehajem koji je izravno i posebno povezan sa zaštitom potrošača i sigurnošću te s disciplinskim odredbama koje su na snazi u državi članici domaćinu za stručnjake koji se bave istim zanimanjem u toj državi članici.

Članak 6.

Iznimke

U skladu s člankom 5. stavkom 1. država članica domaćin oslobođit će davatelje usluga osnovane u drugoj državi članici zahtjeva koje postavlja stručnjacima osnovanim na njezinu teritoriju koji se odnose na:

(a) odobrenja stručne organizacije ili tijela, registracije kod te organizacije ili tijela odnosno članstva u njima. Kako bi se olakšala primjena disciplinskih odredaba koje su na snazi na njihovu teritoriju u skladu s člankom 5. stavkom 3., države članice mogu predvidjeti automatsku privremenu registraciju u toj stručnoj organizaciji ili tijelu, odnosno *pro forma* članstvo u njima, pod uvjetom da registracija odnosno članstvo ni na koji način ne odlažu ili komplikiraju pružanje usluga i ne povlače za sobom nikakve dodatne troškove za davatelja usluga. Preslika izjave i, kad je to potrebno, produljenja iz članka 7. stavka 1., popraćenih preslikom dokumenta iz članka 7. stavka 2., u slučaju zanimanja koja imaju posljedice za javno zdravstvo i sigurnost iz članka 7. stavka 4. ili koje imaju koriste od automatskog priznavanja iz glave III. poglavlja III., nadležno tijelo šalje mjerodavnoj profesionalnoj organizaciji ili tijelu i tako se za tu svrhu provodi automatska privremena registracija ili članstvo *pro forma*;

(b) registraciju pri tijelu javne socijalne sigurnosti (zaštite) u svrhu rješavanja računa kod osiguravatelja koji se odnose na djelatnosti koje se obavljaju u korist osiguranika. Davatelj je usluga, međutim, dužan unaprijed, ili u žurnim slučajevima naknadno, obavijestiti tijelo iz točke (b) o uslugama koje je pružio.

Članak 7.

Izjava koja se daje unaprijed ako se davatelj usluga seli

1. Države članice mogu zatražiti da davatelj usluga, kad se prvi put seli iz jedne države članice u drugu da bi pružao usluge, unaprijed obavijesti nadležno tijelo u državi članici domaćinu izjavom u pisanim oblicima uključujući pojedinosti svakoga osiguranja ili bilo kojeg drugog sredstva osobne ili kolektivne zaštite s obzirom na profesionalnu odgovornost. Izjava se jedanput godišnje produljuje ako davatelj usluga namjerava privremeno ili povremeno pružati usluge u toj državni članici tijekom te godine. Davatelj usluga može izjavu dopuniti u svim pojedinostima.

2. Nadalje, pri prvom pružanju usluga odnosno ako je došlo do bitne promjene situacije, što je potkrijepljeno dokumentima, države članice mogu zatražiti da se izjavi prilože ovi dokumenti:

- (a) dokaz o nacionalnosti davatelja usluga;
- (b) potvrda kojom se potvrđuje da je njezin nositelj pravno osnovan u državi članici za bavljenje djelatnostima o kojima je riječ i da u trenutku izdavanja potvrde nema, čak ni privremeno zabranu bavljenja zanimanjem;
- (c) dokaz o stručnim kvalifikacijama;
- (d) za slučajeve iz članka 5. stavka 1. točke (b), bilo koji dokaz da je davatelj usluge obavljao aktivnost o kojoj je riječ najmanje dvije godine tijekom prethodnih deset godina;
- (e) za zanimanja u području sigurnosti, kad to država članica traži za svoje državljane, dokaz o nekažnjavanju.

3. Usluga se obavlja pod stručnom titulom koja postoji u propisima države članice osnivanja, ako takva titula postoji u toj državi članici za stručnu djelatnost o kojoj je riječ. Titula se navodi na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika države članice osnivanja na takav način da se izbjegne moguća zamjena s titulom koja postoji u propisima države članice domaćina. Kad u državi članici osnivanja takva stručna titula ne postoji, davatelj usluga dužan je navesti svoju formalnu kvalifikaciju na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika države članice. Iznimno se usluga može pružati pod stručnom titulom države članice domaćina za slučajeve navedene u glavi III. poglaviju III.

4. U slučaju zakonski uređenih zanimanja koja imaju javnozdravstvene ili sigurnosne posljedice i za koja se ne može primijeniti automatsko priznavanje navedeno u glavi III. poglaviju III., nadležno tijelo države članice domaćina može provjeriti stručne kvalifikacije davatelja usluga prije prvog pružanja usluga. Takva je prethodna provjera moguća samo kad je cilj provjere izbjegći velike štete za zdravlje ili sigurnost primatelja usluga prouzročene nedostatkom stručnih kvalifikacija davatelja usluga i kad to ne prelazi razinu potrebnu za tu svrhu.

U roku od najviše mjesec dana nakon primitka i popratnih dokumenata, nadležno će tijelo nastojati obavijestiti davatelja usluga o svojoj odluci da ne provjerava njegove kvalifikacije, odnosno o ishodu takve provjere. Ako postoje poteškoće zbog kojih dolazi do kašnjenja, nadležno je tijelo tijekom prvog mjeseca dužno obavijestiti davatelja usluga o razlozima kašnjenja i vremenskom roku za odluku koja se mora donijeti tijekom drugog mjeseca od primitka potpune dokumentacije.

Kad je razlika između stručnih kvalifikacija davatelja usluga i izobrazbe potrebne u državi članici domaćinu takva da bi mogla biti štetna za javno zdravstvo i sigurnost, država članica domaćin mora davatelju usluga pružiti mogućnost da pokaže, u prvom redu provjerom sposobnosti, da je stekao znanje odnosno kompetenciju (stručnost). U svakom slučaju, u roku jednog mjeseca od donošenja odluke u skladu s prethodnim podstavkom, mora biti moguće pružiti uslugu.

Ako izostane reakcija nadležnog tijela u rokovima utvrđenim prethodnim podstavcima, usluga se može pružati.

U slučaju kad su kvalifikacije potvrđene ovim stavkom, usluga se pruža pod stručnom titulom države članice domaćina.

Članak 8.

Administrativna suradnja

1. Nadležna tijela države članice domaćina mogu zatražiti od nadležnih tijela države članice osnivanja, da za svako pružanje usluga daju sve obavijesti potrebne kako bi se davatelj usluga zakonito osnovao i odgovarajuće ponašao te izbjegao bilo kakve disciplinske ili kaznene sankcije stručne prirode. Nadležna tijela države članice osnivanja osiguravaju te podatke u skladu s odredbama članka 56.

2. Nadležna su tijela dužna osigurati razmjenu svih obavijesti potrebnih da bi se žalbe primatelja usluga na davatelja usluga mogle ispravno riješiti. Primatelji usluga obavještavaju se o ishodu žalbe.

Članak 9.

Podaci koji se daju primateljima usluga

U slučaju kad se usluga pruža pod stručnom titulom države članice osnivanja, odnosno pod formalnim kvalifikacijama davatelja usluga, uz ostale zahtjeve koji se odnose na obavijesti sadržane u pravu Zajednice, nadležna tijela države članice domaćina mogu zatražiti da davatelj usluga primatelju podastre bilo koji od ovih podataka:

- (a) ako je davatelj usluga registriran u trgovačkom registru ili sličnom javnom registru, ime registra u kojem je registriran, njegov registracijski broj ili istovrijedna sredstva identifikacije sadržana u tom registru;
- (b) ako djelatnost podliježe odobrenju u državi članici osnivanja, ime i adresu nadležnog nadzornog tijela;
- (c) ime bilo koje strukovne udruge ili sličnog tijela kod kojeg je davatelj usluga registriran;
- (d) stručnu titulu, ili kad takva titula ne postoji, formalne kvalifikacije davatelja usluga i državu članicu u kojoj ih je stekao;
- (e) ako davatelj usluga obavlja djelatnost koja podliježe porezu na dodanu vrijednost (PDV), broj PDV-a iz članka 22. stavka 1. šeste Direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakona država članica koji se odnose na porez na promet – zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnova za procjenu²³;
- (f) pojedinosti o svakom osiguranju ili kojim drugim sredstvima osobne ili kolektivne zaštite koja se odnose na stručnu odgovornost.

GLAVA III.

SLOBODA POSLOVNOG NASTANA

POGLAVLJE I.

Opći sustav priznavanja dokaza izobrazbe

Članak 10.

Područje primjene

Ovo se poglavljje odnosi na sva zanimanja koja nisu obuhvaćena poglavljima II. i III. ove glave te u sljedećim slučajevima kad podnositelj zahtjeva, zbog posebnih i izvanrednih razloga ne ispunjava uvjete utvrđene ovim poglavljima:

- (a) na djelatnosti navedene u Prilogu IV. kad migrant ne ispunjava uvjete navedene u člancima 17., 18. i 19.;
- (b) na liječnike sa završenim medicinskim fakultetom, liječnike specijaliste, medicinske sestre odgovorne za opću medicinsku skrb, stomatologe, stomatolog specijaliste, veterinare, primalje, ljekarnike i arhitekte, kad migrant ne ispunjava zahtjeve valjane i zakonite stručne prakse navedene u člancima 23., 27., 33., 37., 39., 43. i 49.;

²³ (1) SL L 145, 13.6.1977., str. 1. Direktiva posljednji put izmijenjena i dopunjena Direktivom 2004/66/EZ (SL L 168, 1.5.2004., str. 35.)

(c) na arhitekte kad migrant ima dokaze o formalnim kvalifikacijama koje nisu navedene u Prilogu V. točki 5.7;

(d) ne dovodeći u pitanje članak 21. stavka 1., članke 23. i 27. na liječnike, medicinske sestre, stomatologe, veterinarne, primalje, ljekarnike i arhitekte koji imaju dokaz o formalnim kvalifikacijama specijalista koji mora proći izobrazbu za dodjelu titule navedene u Prilogu V., točkama 5.1.1, 5.2.2, 5.3.2, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 i 5.7.1 i isključivo u svrhu priznavanja odgovarajuće specijalizacije;

(e) na medicinske sestre odgovorne za opću skrb i specijalizirane medicinske sestre koje imaju dokaz o formalnim kvalifikacijama specijalistica koje moraju proći izobrazbu za dodjelu titule navedene u Prilogu V. točki 5.2.2, kad migrant traži priznavanje u drugoj državi članici u kojoj odgovarajuće stručne djelatnosti obavljaju specijalizirane medicinske sestre bez izobrazbe za opću skrb;

(f) na specijalizirane medicinske sestre bez izobrazbe za opću skrb kad migrant traži priznavanje u drugoj državi članici u kojoj odgovarajuće stručne djelatnosti obavljaju medicinske sestre odgovorne za opću medicinsku skrb, specijalizirane medicinske sestre bez izobrazbe za opću medicinsku skrb ili specijalizirane medicinske sestre koje posjeduju dokaz o formalnim kvalifikacijama kao specijalistice koje moraju proći izobrazbu za dodjelu titule navedene u Prilogu V. točki 5.2.2;

(g) na migrante koji ispunjavaju zahtjeve navedene u članku 3. stavku 3.

Članak 11.

Stupnjevi stručne osposobljenosti

U smislu primjene članka 13. stručne su kvalifikacije kategorizirane prema sljedećim stupnjevima:

(a) potvrda o stručnosti (svjedodžba o osposobljenosti) koju izdaje nadležno tijelo u matičnoj državi članici određena na temelju zakonskih, regulatornih ili administrativnih odredaba te države članice na temelju:

(i) tečaja za stručno osposobljavanje koje nije u sklopu certifikata ili diplome u smislu točaka (b), (c), (d) ili (e), ili posebnog ispita bez prethodne izobrazbe ili bavljenja zanimanjem s punim radnim vremenom u državi članici tijekom triju uzastopnih godina ili istog trajanja sa skraćenim radnim vremenom (povremeno) tijekom prethodnih 10 godina,

(ii) ili općeg osnovnog ili srednjoškolskog obrazovanja kojim se potvrđuje da je osoba stekla opća znanja;

(b) svjedodžba kojom se potvrđuje da je završen studij drugog stupnja (srednjoškolski),

(i) opći, uz studij ili stručno osposobljavanje, osim onog navedenog u točki (c) i/ili vježbenička ili stručna praksa (staž) potrebna uz taj studij,

(ii) ili tehnički ili stručni, nadopunjen, kad je to potrebno, studijem ili stručnim osposobljavanjem kao što se navodi u točki (i), i/ili vježbenička ili stručna praksa (staž) potrebna uz taj studij;

(c) diploma koja potvrđuje uspješan završetak

(i) izobrazbe nakon srednjoškolskog stupnja osim one navedene u točkama (d) i (e) u trajanju od najmanje jedne godine ili u odgovarajućem trajanju povremeno, s tim da je uvjet te izobrazbe općenito završeno srednjoškolsko obrazovanje potrebno za upis na sveučilište ili veleučilište ili završeno istovjetno srednjoškolsko obrazovanje te stručno osposobljavanje koje se može tražiti uz taj poslijе srednjoškolski studij; ili

(ii) u slučaju zakonski uređenih zanimanja, izobrazba posebne strukture, uključena u Prilog II., istovjetna stupnju izobrazbe predviđene točkom (i), koja osigurava sličan stručni standard i koja polaznika priprema za sličnu razinu odgovornosti i funkciju. Popis iz Priloga II. može se izmijeniti i dopuniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2. kako bi se uzela u obzir izobrazba koja ispunjava zahtjeve predviđene prethodnom rečenicom;

(d) diploma koja potvrđuje uspješan završetak izobrazbe nakon srednjoškolskog stupnja u trajanju od tri ili najviše četiri godine ili istovjetnog trajanja kad se odvija povremeno, na sveučilištu ili ustanovi veleučilišta ili kojoj drugoj ustanovi koja osigurava isti stupanj izobrazbe te stručnu izobrazbu koja se traži uz studij nakon srednjoškolskog obrazovanja;

(e) diploma kojom se potvrđuje da je nositelj diplome uspješno završio najmanje četverogodišnji studij nakon srednjoškolskog obrazovanja ili studij istog trajanja kad se odvija povremeno na sveučilištu ili ustanovi veleučilišta ili kojoj drugoj ustanovi koja osigurava isti stupanj izobrazbe i, kad je to potrebno, da je nositelj diplome završio stručnu izobrazbu koja se traži uz studij nakon srednjoškolskog obrazovanja.

Članak 12.

Jednaki tretman kvalifikacija

Svaki dokaz o formalnim kvalifikacijama ili skup dokaza o formalnim kvalifikacijama koje je izdalo nadležno tijelo u državi članici, kojima se potvrđuje uspješan završetak izobrazbe u Zajednici koju je ta država članica priznala kao istovjetan stupanj i koji nositelju tih dokaza dodjeljuje ista prava pristupa zanimanju ili bavljenju zanimanjem ili je priprema za bavljenje tim zanimanjem smatrati će se dokazom o formalnim kvalifikacijama vrste obuhvaćene člankom 11. uključujući i stupanj o kojem je riječ.

Svaka stručna kvalifikacija koja prema ne ispunjava zahtjeve sadržane u zakonskim, regulatornim ili administrativnim odredbama koji su na snazi u matičnoj državi članici za pristup zanimanju ili za bavljenje zanimanjem, nositelju kvalifikacija dodjeljuje stečena prava na temelju tih odredaba, također će se tretirati kao dokaz o formalnim kvalifikacijama prema istim uvjetima koji su navedeni u prvom podstavku. To je osobito mjerodavno ako matična država članica podigne stupanj izobrazbe potreban za pristup zanimanju i za bavljenje tim zanimanjem te ako pojedinac, koji je prošao prethodno potrebnu izobrazbu, koja ne ispunjava uvjete nove kvalifikacije, koristi stečena prava u skladu s nacionalnim zakonskim, regulatornim ili administrativnim odredbama; u tom slučaju država članica domaćin u smislu primjene članka 13. smatra da prethodna izobrazba odgovara stupnju nove izobrazbe.

Članak 13.

Uvjeti priznavanja

1. Ako je pristup zakonski uređenom zanimanju ili bavljenje tim zanimanjem u državi članici domaćinu uvjetovano posebnim stručnim kvalifikacijama, nadležno je tijelo te države članice dužno dopustiti pristup tom zanimanju i bavljenje tim zanimanjem, pod istim uvjetima koji se primjenjuju na njezine državljane, i kandidatima koji imaju potvrdu o stručnosti ili dokaz o formalnim kvalifikacijama koje traži druga država članica kako bi dobili pristup toj zanimanju, odnosno bavljenju tim zanimanjem na njezinu teritoriju.

Potvrde o stručnosti ili dokaz o formalnim kvalifikacijama moraju ispunjavati ove uvjete:

(a) mora ih izdati nadležno tijelo u državi članici imenovano u skladu sa zakonskim, regulatornim i administrativnim odredbama te države članice;

(b) moraju jamčiti stupanj stručne kvalifikacije koji je u najmanju ruku istovjetan stupnju koji neposredno prethodi stupnju koji se traži u državi članici domaćinu kao što je navedeno u članku 11.

2. Pristup zanimanju i bavljenje zanimanjem kao što je navedeno u stavku 1. odobrit će se i podnositeljima zahtjeva koji su se bavili zanimanjem navedenim u tom stavku dvije godine s punim radnim vremenom tijekom prethodnih 10 godina u drugoj državi članici koja to zanimanje ne uređuje zakonski, pod uvjetom da imaju jednu ili više potvrda o stručnosti ili dokumenata koji pokazuju formalne kvalifikacije.

Potvrde o stručnosti i dokaz o formalnim kvalifikacijama moraju ispunjavati ove uvjete:

- (a) mora ih izdati nadležno tijelo u državi članici imenovano u skladu sa zakonskim, regulatornim i administrativnim odredbama te države članice;
- (b) moraju jamčiti stupanj stručne kvalifikacije koji je u najmanju ruku istovjetan stupnju koji neposredno prethodi stupnju koji se traži u državi članici domaćinu kao što je navedeno u članku 11.;
- (c) moraju jamčiti da je njihov nositelj pripremljen za bavljenje zanimanjem o kojem je riječ.

Dvogodišnje stručno iskustvo navedeno u prvom podstavku ne smije se, međutim, tražiti ako dokaz o formalnim kvalifikacijama koje kandidat ima potvrđuje zakonski uređeno obrazovanje i izobrazbu u smislu članka 3. stavka 1. točke (e) na stupnju kvalifikacije navedene u članku 11. točkama (b), (c), (d) ili (e). Zakonski uređeno obrazovanje i izobrazba navedeni u Prilogu III. smatrat će se zakonski uređeno obrazovanje i izobrazba kao što je na stupnju navedenom u članku 11. točki (c). Popis iz Priloga III. može se izmijeniti i dopuniti u skladu s postupkom navedenim u članku 58. stavku 2. kako bi se uzelo u obzir zakonski uređeno obrazovanje i izobrazba koja predviđa usporediv stručni standard i koja priprema polaznika izobrazbe za usporedivu razinu odgovornosti i funkcija.

3. Iznimno od stavka 1. točke (b) i stavka 2. točke (b), država članica domaćin dopustit će pristup zakonski uređenom zanimanju i bavljenje tim zanimanjem kad pristup tom zanimanju na njezinu teritoriju ovisi o posjedovanju kvalifikacije kojom se potvrđuje uspješno završen četverogodišnji studij na ustanovi veleučilišta ili sveučilišnoj ustanovi i kad kandidat posjeduje kvalifikaciju navedenu u članku 11. točki (c).

Članak 14.

Kompenzacijске mjere

1. Članak 13. ne sprječava državu članicu domaćina da od kandidata zatraži probno razdoblje do tri godine, odnosno da položi test sposobnosti ako:

- (a) je trajanje izobrazbe za koju je dao dokaz u skladu s uvjetima iz članka 13. stavka 1. ili 2. godinu dana kraće od onog koji traži država članica domaćin;
- (b) izobrazba koju je prošao obuhvaća znatno drugičiju građu od one koja je obuhvaćena dokazom o formalnim kvalifikacijama koje se traže u državi članici domaćin;
- (c) zakonski uređeno zanimanje u državi članici domaćinu sadrži jednu ili više zakonski uređenih djelatnosti koje ne postoje u odgovarajućem zanimanju u matičnoj državi članici kandidata u smislu članka 4. stavka 2., a ta se razlika odnosi na posebnu izobrazbu koja se traži u državi članici domaćinu i koja obuhvaća znatno drugičiju građu od građe sadržane u potvrdi o stručnosti kandidata ili u dokazu o njegovim formalnim kvalifikacijama.

2. Ako država članica domaćin koristi opciju navedenu u stavku 1. ona mora kandidatu ponuditi izbor između probnog razdoblja ili polaganja testa sposobnosti.

Kad država članica smatra s obzirom na određeno zanimanje da je potrebno odstupiti od zahtjeva navedenih u prethodnom podstavku, koji se odnose na to da se kandidatu omogućuje izbor između probnog razdoblja i testa sposobnosti, o tome se unaprijed obavještavaju druge države članice i Komisija i pritom daje dovoljno razloga za to odstupanje.

Ako nakon što primi sve potrebne podatke Komisija smatra da je odstupanje navedeno u drugom podstavku neprimjereni, odnosno da nije u skladu s pravom Zajednice, zatražit će u roku od tri mjeseca od države članice o kojoj je riječ da se uzdrži od poduzimanja predviđene mjere. Ako u spomenutom roku odgovor Komisije izostane, odstupanje se može primijeniti.

3. Iznimno od načela prema kojem kandidat ima pravo izbora, kao što je navedeno u stavku 2. za zanimanja bavljenje kojima traži određeno poznавanje nacionalnog prava i s obzirom na koje je odredba o savjetu i/ili pomoći vezana uz nacionalno pravo bitan i konstantan aspekt stručne djelatnosti, država članica domaćim može propisati probno razdoblje ili test sposobnosti.

To se također odnosi i na slučajeve navedene u članku 10. točkama (b) i (c), članku 10. točki (d) koja se odnosi na liječnike i stomatologe privatnike navedene u članku 10. točki (f) kad migrant traži priznavanje u drugoj državi članici u kojoj odgovarajuće stručne aktivnosti obavljaju medicinske sestre nadležne za opću skrb ili specijalizirane medicinske sestre koje imaju dokaz o formalnim kvalifikacijama kao specijalistice koje su prošle izobrazbu za dodjeljivanje titule navedene u Prilogu V. točki 5.2.2 i članku 10. točki (g).

U slučajevima obuhvaćenim člankom 10. točkom (a), država članica domaćin može zatražiti probno razdoblje ili test sposobnosti ako se migrant namjerava baviti stručnim djelatnostima u svojstvu privatnika ili menadžera tvrtke koja zahtijeva poznavanje i primjenu posebnih nacionalnih propisa koji su na snazi u toj državi članici, pod uvjetom da poznavanje i primjenu tih propisa nadležna tijela države članice domaćina za pristup tim aktivnostima traže i od svojih državljanima.

4. U svrhu primjene stavka 1. točaka (b) i (c), 'bitno različita građa' znači građu čije je poznavanje bitno za bavljenje zanimanjem i s obzirom na koju izobrazbu koju je migrant prošao pokazuje veliku razliku s obzirom na trajanje i sadržaj od one koju traži država članica domaćin.

5. Stavak 1. primjenjuje se s dužnim obzirom na načelo razmjernosti. Ako država članica domaćim namjerava zatražiti od kandidata da obavi probno razdoblje, odnosno da položi test sposobnosti, ona u prvom redu mora utvrditi je li znanje koje je kandidat stekao tijekom svojega stručnog iskustva u državi članici, ili u kojoj trećoj zemlji, takve prirode da u cijelosti ili djelomično obuhvaća bitne razlike navedene u stavku 4.

Članak 15.

Odricanje od kompenzacijskih mjera na temelju zajedničke platforme

1. U smislu ovog članka, 'zajednička platforma' definira se kao skup kriterija o stručnim kvalifikacijama koji su prikladni za kompenzaciju bitnih razlika koje su utvrđene među zahtjevima izobrazbe koji za određeno zanimanje postoje u različitim državama članicama. Te se bitne razlike utvrđuju usporedbom trajanja i sadržaja izobrazbe u najmanje dvije trećine država članica, uključujući sve države članice koje to zanimanje zakonski uređuju. Razlike u sadržaju izobrazbe mogu biti posljedica velikih razlika u djelokrugu stručnih djelatnosti.

2. Zajedničku platformu definiranu u stavku 1. mogu Komisiji podnijeti države članice ili strukovne udruge ili organizacije koje su reprezentativne na nacionalnoj i europskoj razini. Ako Komisija nakon traženja mišljenja država članica smatra da nacrt zajedničke platforme olakšava uzajamno priznavanje stručnih kvalifikacija, ona može predložiti nacrt mjera u svrhu njihova donošenja u skladu s postupkom navedenim u članku 58. stavku 2.

3. U slučaju kad stručne kvalifikacije kandidata ispunjavaju kriterije utvrđene u mjeri usvojenoj u skladu sa stavkom 2., članica domaćin odustat će od primjene kompenzacijskih mjera iz članka 14.

4. Stavci od 1. do 3. ne utječu na nadležnost država članica da odlučuju o stručnim kvalifikacijama koje se traže za bavljenje zanimanjem na njihovu teritoriju te na sadržaj i ustroj njihovih sustava obrazovanja i stručne izobrazbe.

5. Ako država članica smatra da kriteriji utvrđeni mjerom usvojenom u skladu sa stavkom 2. više ne daju dovoljno jamstva s obzirom na stručne kvalifikacije, ona će o tome izvjestiti Komisiju koja će, ako je to potrebno, predložiti nacrt mjere u skladu s postupkom navedenim u članku 58. stavku 2.

6. Komisija je dužna do 20. listopada 2010. Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti izvješće o primjeni ovog članka i, ako je to potrebno, odgovarajućim prijedlozima za njegovu izmjenu i dopunu.

POGLAVLJE II.

Priznavanje stručnog iskustva

Članak 16.

Zahtjevi koji se odnose na stručno iskustvo

Ako u državi članici pristup jednoj od djelatnosti navedenih u Prilogu IV. ili bavljenje tom djelatnošću ovisi o općem, poslovnom ili stručnom znanju i sposobnostima, ta će država članica priznati prethodno bavljenje djelatnošću u drugoj državi članici kao dovoljan dokaz tog znanja i sposobnosti. Tom se djelatnošću moralo baviti u skladu s člancima 17., 18. i 19.

Članak 17.

Djelatnosti navedene u popisu I. Priloga IV.

1. U slučaju djelatnosti iz popisa I. uz Prilog IV., tom se djelatnošću moralo prethodno baviti:
 - (a) tijekom šest uzastopnih godina samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke; ili
 - (b) tijekom tri uzastopne godine samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke, kad korisnik dokazuje da je prošao izobrazbu u trajanju od najmanje triju godina za djelatnost o kojoj je riječ, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo; ili
 - (c) tijekom četiri uzastopne godine samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke, kad korisnik može dokazati da je za djelatnost o kojoj je riječ prethodno prošao izobrazbu od najmanje dvije godine, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo; ili
 - (d) tijekom tri uzastopne godine samostalno (kao privatnik), kad korisnik može dokazati da se bavio djelatnošću o kojoj je riječ samostalno (kao privatnik) najmanje pet godina; ili
 - (e) tijekom pet uzastopnih godina na izvršnim funkcijama od kojih je najmanje tri godine bio angažiran za tehničke funkcije i odgovornosti najmanje jednog odjela tvrtke, kad korisnik može dokazati da je za djelatnost o kojoj je riječ prethodno prošao izobrazbu od najmanje tri godine, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo.
2. U slučaju (a) i (d) bavljenje djelatnošću nije smjelo završiti prije više od deset godina od datuma kad je osoba o kojoj je riječ podnijela potpun zahtjev nadležnom tijelu navedenom u članku 56.
3. Stavak 1. točka (e) ne odnosi se na djelatnosti iz skupine ex 855, osnivanje frizerske djelatnosti, iz nomenklature ISIC.

Članak 18.

Djelatnosti navedene u popisu II. Priloga IV.

1. U slučaju djelatnosti iz popisa II. uz Prilog IV., tom se djelatnošću moralo prethodno baviti:
 - (a) tijekom pet uzastopnih godina samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke; ili
 - (b) tijekom tri uzastopne godine samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke, ako korisnik može dokazati da je za djelatnost o kojoj je riječ prethodno prošao izobrazbu od najmanje tri godine, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo; ili
 - (c) tijekom četiri uzastopne godine samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke, kad korisnik može dokazati da je za djelatnost o kojoj je riječ prethodno završio izobrazbu od najmanje dvije godine, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo; ili
 - (d) tijekom tri uzastopne godine samostalno (kao privatnik), ako korisnik može dokazati da se bavio djelatnošću o kojoj je riječ samostalno (kao privatnik) najmanje pet godina; ili

(e) tijekom pet uzastopnih godina samostalno (kao privatnik), ako korisnik može dokazati da je prethodno prošao izobrazbu u trajanju od najmanje tri godine za djelatnost o kojoj je riječ, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo, ili

(f) tijekom šest uzastopnih godina samostalno (kao privatnik), ako korisnik može dokazati da je prethodno prošao izobrazbu u trajanju od najmanje dvije godine za djelatnost o kojoj je riječ, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo.

2. U slučaju (a) i (d) djelatnost nije smjela završiti prije više od deset godina prije datuma kad je osoba o kojoj je riječ podnijela potpun zahtjev nadležnom tijelu navedenom u članku 56.

Članak 19.

Djelatnosti navedene u popisu III. Priloga IV.

1. U slučaju djelatnosti iz popisa III. uz Prilog IV., tom se djelatnošću moralo prethodno baviti:

(a) tijekom tri uzastopne godine samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke; ili

(b) tijekom dvije uzastopne godine, samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke, ako korisnik može dokazati da je prethodno prošao izobrazbu za djelatnost o kojoj je riječ, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo, ili

(c) tijekom dvije uzastopne godine, samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke, ako korisnik može dokazati da se bavio djelatnošću o kojoj je riječ samostalno najmanje tri godine, ili

(d) tijekom tri uzastopne godine, samostalno (kao privatnik), ako korisnik može dokazati da je prethodno prošao izobrazbu za djelatnost o kojoj je riječ, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo.

2. U slučaju (a) i (c) djelatnost nije smjela završiti prije više od deset godina prije datuma kad je osoba o kojoj je riječ podnijela potpun zahtjev nadležnom tijelu navedenom u članku 56.

Članak 20.

Izmjene lista djelatnosti iz Priloga IV

Liste djelatnosti iz Priloga IV. za koje se stručno iskustvo priznaje temeljem članka 16., mogu se mijenjati u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., kako bi se ažurirala ili razjasnila nomenklatura, pod uvjetom da to ne uključuje nikakve promjene kod djelatnosti povezanih s pojedinim kategorijama.

POGLAVLJE III

Priznavanje na temelju koordinacije minimalnih uvjeta izobrazbe

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Članak 21.

Princip automatskog priznavanja

1. Svaka država članica priznaje dokaze o formalnim kvalifikacijama za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom izobrazbom i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnim kvalifikacijama za medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe specijaliste, veterinarne, farmaceute i arhitekte, navedene u točkama 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.6.2. i 5.7.1. Priloga V., koji zadovoljavaju minimalne uvjete izobrazbe iz članka 24., 25., 31., 34., 35., 38., 44., odnosno 46.; te za potrebe pristupa profesionalnim djelatnostima i

obavljanje istih, priznaje tim dokazima na svom teritoriju jednaku valjanost kao i dokazima o formalnim kvalifikacijama koje sama izdaje.

Takve dokaze o formalnim kvalifikacijama moraju izdati nadležna tijela država članica i treba im priložiti, gdje je to primjерено, dokumente navedene u točki 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.6.2., odnosno 5.7.1. Priloga V.

Odredbe prvog i drugog podstavka nemaju utjecaja na stečena prava iz članka 23., 27., 33., 37., 39. i 49.

2. Svaka država članica, za potrebe obavljanja opće medicinske prakse u okviru svog nacionalnog sustava socijalne sigurnosti, priznaje dokaze o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.1.4. Priloga V., koje su države članice izdale državljanima drugih država članica u skladu s minimalnim uvjetima izobrazbe koji su utvrđeni člankom 28.

Odredbe prethodnog podstavka nemaju utjecaja na stečena prava iz članka 30.

3. Svaka država članica priznaje dokaze o formalnim kvalifikacijama za primalje navedene u točki 5.5.2. Priloga V., koje su države članice dodijelile državljanima drugih država članica, a koji zadovoljavaju minimalne uvjete izobrazbe iz članka 40. i udovoljavaju kriterijima koji su utvrđeni člankom 41.; te za potrebe pristupa profesionalnim djelatnostima i obavljanje istih, priznaje tim dokazima na svom teritoriju jednaku valjanost kao i dokazima o formalnim kvalifikacijama koje sama izdaje. Ova odredba nema utjecaja na stečena prava iz članka 23. i 43.

4. Države članice nisu u obvezi priznati valjanost dokaza o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.6.2. Priloga V., za osnivanje novih javnih ljekarni. U smislu ovog stavka, novim se ljekarnama smatraju i ljekarne koje su otvorene manje od tri godine.

5. Dokaz o formalnim kvalifikacijama za arhitekte iz točke 5.7.1. Priloga V., koje se automatski priznaju sukladno stavku 1., dokazuje dovršenje izobrazbe koja je započela nakon referentne akademske godine iz tog Priloga.

6. Svaka država članica uvjetovat će pristup profesionalnim djelatnostima i njihovo obavljanje liječnicima, medicinskim sestrama za opću zdravstvenu skrb, stomatolozima, veterinarima, primaljama i farmaceutima, posjedovanjem dokaza o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.1.1., 5.1.2., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2., odnosno 5.6.2. Priloga V., koji potvrđuju da je dotična osoba tijekom svoje izobrazbe, gdje je to primjерeno, stekla znanja i vještine iz članka 24. stavka 3., članka 31. stavka 6., članka 34. stavka 3., članka 38. stavka 3., članka 40. stavka 3. i članka 44. stavka 3., u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., radi njihova usklađivanja sa znanstvenim i tehničkim napretkom.

Ni kod jedne države članice takvo ažuriranje ne povlači za sobom izmjene njenih postojećih zakonodavnih načela vezano uz strukturu profesija što se tiče izobrazbe i uvjeta pristupa za fizičke osobe.

7. Svaka država članica obavlja Komisiju o zakonodavnim, regulatornim i upravnim odredbama koje usvaja u svezi izdavanja dokaza o formalnim kvalifikacijama s područja koje pokriva ovo poglavlje. Uz to, za dokaze o formalnim kvalifikacijama s područja navedenih u Odjeljku 8., ta se obavijest upućuje ostalim državama članicama.

Komisija objavljuje odgovarajuće priopćenje u Službenom listu Europske unije, u kojem navodi nazive koje su usvojile države članice za dokaze o formalnim kvalifikacijama i, gdje je to primjерeno, imena tijela koja izdaju dokaze o formalnim kvalifikacijama, priložene potvrde i odgovarajuće profesionalne titule iz točke 5.1.1., 5.1.2., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2., 5.6.2. odnosno 5.7.1. Priloga V.

Članak 22

Zajedničke odredbe o izobrazbi

Što se tiče izobrazbe iz članka 24., 25., 28., 31., 34., 35., 38., 40., 44. i 46.:

(a) države članice mogu odobriti izvanredno studiranje pod uvjetima koje utvrde nadležne vlasti; s tim da te vlasti osiguravaju da sveukupno trajanje, razina i kvaliteta takve izobrazbe nije manja od one dobivene kontinuiranim redovnim studiranjem.

(b) sukladno postupcima koji su specifični za svaku državu članicu, neprestano obrazovanje i izobrazba omogućuje osobama koje su završile svoj studij da ostanu u tijeku sa strukovnim kretanjima do one mjere koja im je potrebna za održavanje sigurne i učinkovite prakse.

Članak 23 Stečena prava

1. Ne dovodeći u pitanje stečena prava specifična za određene profesije, u slučaju kada dokazi o formalnim kvalifikacijama za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom izobrazbom i liječnika specijalista, kao i dokazi o formalnim kvalifikacijama za medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe specijaliste, veterinare, primalje i farmaceute koje posjeduju državljanji država članica, ne udovoljavaju svim uvjetima izobrazbe iz članka 24., 25., 31., 34., 35., 38., 40. i 44., svaka država članica priznaje dokaze o formalnim kvalifikacijama koju su izdale te države članice kao dovoljan dokaz, ako oni potvrđuju uspješan završetak izobrazbe koja je započela prije referentnog datuma iz točke 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2., odnosno 5.6.2. Priloga V. te ako je uz njih priložena potvrda u kojoj se navodi da su osobe kojima je izdana učinkovito i zakonito obavljale predmetnu djelatnost najmanje tri godine za redom, unutar pet godina prije njenog dobivanja.

2. Iste odredbe odnose se i na dokaze o formalnim kvalifikacijama za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom izobrazbom i liječnika specijalista, kao i na dokaze o formalnim kvalifikacijama za medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe specijaliste, veterinare, primalje i farmaceute, dobivenim na teritoriju nekadašnje Demokratske Republike Njemačke, a koji ne udovoljavaju svim minimalnim zahtjevima za izobrazbu iz članka 24., 25., 31., 34., 35., 38., 40. i 44., ukoliko ti dokazi potvrđuju uspješan završetak izobrazbe koja je započela prije:

(a) 3. listopada 1990. godine za liječnike s osnovnom izobrazbom, medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe specijaliste, veterinare, primalje i farmaceute, i

(b) 3. travnja 1992. za liječnike specijaliste.

Dokazi o formalnim kvalifikacijama iz prvog podstavka daju osobi kojoj su izdani pravo na obavljanje profesionalne djelatnosti na čitavom teritoriju Njemačke pod istim uvjetima kao i dokazi o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2. Priloga V., koje su izdale nadležne njemačke vlasti.

3. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 37. stavka 1., svaka država članica priznaje dokaze o formalnim kvalifikacijama za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom izobrazbom i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnim kvalifikacijama za medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, veterinare, primalje, farmaceute i arhitekte, koje je državljanima država članica izdala nekadašnja Čehoslovačka, ili za koje je izobrazba, za Češku Republiku i Slovačku, započela prije 1. siječnja 1993., kada vlasti bilo koje od dvije spomenute države članice potvrde da su ti dokazi o formalnim kvalifikacijama na njihovom teritoriju jednako pravovaljani kao i dokazi o formalnim kvalifikacijama koje izdaju one same te, za arhitekte, kao dokazi o formalnim kvalifikacijama predviđeni za te države članice točkom 6. Priloga VI., što se tiče pristupa profesionalnim djelatnostima i obavljanja istih, za liječnike s osnovnom izobrazbom, liječnike specijaliste, medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, veterinare, primalje, farmaceute u odnosu na djelatnosti iz članka 45. stavka 2. i arhitekte u odnosu na djelatnosti iz članka 48.

Uz to uvjerenje treba priložiti potvrdu koju su izdale te iste vlasti, a u kojoj se navodi da su te osobe učinkovito i zakonito obavljale predmetnu djelatnost na njihovom teritoriju najmanje tri godine za redom, unutar pet godina prije datuma njenog izdavanja.

4. Svaka država članica priznaje dokaze o formalnim kvalifikacijama za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom izobrazbom i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnim kvalifikacijama za medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe specijaliste, veterinare, primalje, farmaceute i arhitekte, koje je državljanima država članica izdao nekadašnji Sovjetski Savez, ili čija je izobrazba započela

(a) za Estoniju, prije 20. kolovoza 1991.,

(b) za Latviju, prije 21. kolovoza 1991.,

(c) za Litvu, prije 11. ožujka 1990.,

kada vlasti bilo koje od triju spomenutih država članica potvrde da su ti dokazi na njihovom teritoriju jednako pravovaljani kao i dokazi o formalnim kvalifikacijama koje izdaju one same te, za arhitekte, kao dokazi o formalnim kvalifikacijama predviđeni za te države članice točkom 6. Priloga VI., što se tiče pristupa profesionalnim djelatnostima i obavljanje istih, za liječnike s osnovnom izobrazbom, liječnike specijaliste, medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe specijaliste, veterinare, primalje, farmaceute u odnosu na djelatnosti iz članka 45. stavka 2., i arhitekte u odnosu na djelatnosti iz članka 48.

Uz to uvjerenje treba priložiti potvrdu koju su izdale te iste vlasti, a u kojoj se navodi da su te osobe učinkovito i zakonito obavljale predmetnu djelatnost na njihovom teritoriju najmanje tri godine za redom, unutar pet godina prije datuma njenog izdavanja.

Što se tiče dokaza o formalnim kvalifikacijama za veterinare koje je izdao nekadašnji Sovjetski Savez ili za koje je izobrazba započela, za Estoniju, prije 20. kolovoza 1991., uz uvjerenje iz prethodnog podstavka treba priložiti potvrdu koju su izdale vlasti u Estoniji, a u kojoj se navodi da su te osobe učinkovito i zakonito obavljale predmetnu djelatnost na njihovom teritoriju najmanje pet godina za redom, unutar sedam godina prije datuma njenog izdavanja.

5. Svaka država članica priznaje dokaze o formalnim kvalifikacijama za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom izobrazbom i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnim kvalifikacijama za medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe specijaliste, veterinare, primalje, farmaceute i arhitekte, koje je državljanima država članica izdala nekadašnja Jugoslavija, ili za koje je izobrazba započela, za Sloveniju, prije 25. lipnja 1991., kada vlasti gore spomenutih država članica potvrde da su ti dokazi na njihovom teritoriju jednako pravovaljani kao i dokazi o formalnim kvalifikacijama koje izdaju one same te, za arhitekte, kao dokazi o formalnim kvalifikacijama predviđeni za te države članice točkom 6. Priloga VI., što se tiče pristupa profesionalnim djelatnostima i obavljanja istih, za liječnike s osnovnom izobrazbom, liječnike specijaliste, medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe specijaliste, veterinare, primalje, farmaceute u odnosu na djelatnosti iz članka 45. stavka 2. i arhitekte u odnosu na djelatnosti iz članka 48.

Uz to uvjerenje treba priložiti potvrdu koju su izdale te iste vlasti, a u kojoj se navodi da su te osobe učinkovito i zakonito obavljale predmetnu djelatnost na njihovom teritoriju najmanje tri godine za redom, unutar pet godina prije datuma njenog izdavanja.

6. Kada je riječ o državljanima država članica čiji se dokazi o formalnim kvalifikacijama za liječnike, medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, veterinare, primalje i farmaceute ne podudaraju sa nazivima koji su dodijeljeni tim državama članicama u točkama 5.1.1., 5.1.2., 5.1.3., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2. Priloga V., svaka država članica priznaje kao dovoljan dokaz, dokaze o formalnim kvalifikacijama koje su izdale te države članice i uz koje su priložene potvrde koje su izdale nadležne vlasti ili tijela.

U potvrdi iz prvog podstavka navodi se da dokaz o formalnim kvalifikacijama potvrđuje uspješan završetak izobrazbe u skladu s člankom 24., 25., 28., 31., 34., 35., 38., 40., odnosno 44. i država

članica koja ga je izdala postupa s njim jednako kao s kvalifikacijama čiji su nazivi navedeni u točkama 5.1.1., 5.1.2., 5.1.3., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2. Priloga V.

Odjeljak 2.

Liječnici

Članak 24.

Osnovna medicinska izobrazba

1. Za pristupanje osnovnoj medicinskoj izobrazbi zahtijeva se posjedovanje diplome ili svjedodžbe koja omogućava pristup dotičnim studijima na sveučilištima.
2. Osnovna medicinska izobrazba obuhvaća ukupno najmanje šest godina studija ili 5500 sati teoretske i praktične izobrazbe koja se odvija na sveučilištu ili pod njegovim nadzorom.

Za osobe koje su studij započele prije 1. siječnja 1972., studij stručnog sposobljavanja iz prve točke može obuhvaćati šest mjeseci praktične izobrazbe s punom satnicom na sveučilišnom stupnju pod nadzorom nadležnih vlasti.

3. Osnovna medicinska izobrazba mora osigurati da je dotična osoba stekla sljedeća znanja i vještine:
 - (a) odgovarajuće poznavanje znanosti na kojima se temelji medicina i dobro razumijevanje znanstvenih metoda, uključujući i načela mjerena bioloških funkcija, ocjenjivanja znanstveno utvrđenih činjenica i analize podataka;
 - (b) dosta razumijevanje strukture, funkcija i ponašanja zdravih i bolesnih osoba, kao i odnosa između zdravstvenog stanja čovjeka te njegovog fizičkog i društvenog okruženja;
 - (c) odgovarajuće poznavanje kliničkih disciplina i postupaka, koje joj daje cjelovitu sliku o duševnim i tjelesnim bolestima, o medicini sa stajališta profilakse, dijagnoze i terapije te o ljudskom razmnožavanju;
 - (d) odgovarajuće kliničko iskustvo u bolnicama pod primjerenim nadzorom.

Članak 25.

Specijalistička medicinska izobrazba

1. Za pristupanje specijalističkoj medicinskoj izobrazbi zahtijeva se da je završen i potvrđen šestogodišnji studij kao dio programa izobrazbe iz članka 24. tijekom kojega je polaznik stekao odgovarajuće znanje iz osnovne medicine.
2. Specijalistička medicinska izobrazba obuhvaća teoretsku i praktičnu izobrazbu na sveučilištu ili u kliničkoj bolnici ili, po potrebi, u zdravstvenoj ustanovi koju su u tu svrhu ovlastile nadležne vlasti ili tijela.

Države članice osiguravaju da minimalno trajanje specijalističkog medicinskog studija iz točke 5.1.3. Priloga V. nije kraće od trajanja predviđenog u toj točki. Izobrazba se odvija pod nadzorom nadležnih vlasti ili tijela. Ona uključuje osobno sudjelovanje liječnika specijalizanta u djelatnostima i odgovornostima koje proizlaze iz dotičnih usluga.

3. Izobrazba se odvija s punom satnicom u posebnim ustanovama koje priznaju nadležne vlasti. Ona obuhvaća sudjelovanje u punom opsegu medicinskih djelatnosti odjela na kojem se izobrazba odvija, uključujući dežurstva, na način da specijalizant posvećuje sve svoje profesionalne djelatnosti svojoj praktičnoj i teoretskoj izobrazbi tijekom cijelog radnog tjedna i čitave godine, u skladu s postupcima koje su utvrđile nadležne vlasti. Sukladno tome, na tim se radnim mjestima dobiva primjerena naknada za rad.

4. Države članice za izdavanje dokaza o specijalističkoj medicinskoj izobrazbi zahtijevaju posjedovanje dokaza o osnovnoj medicinskoj izobrazbi iz točke 5.1.1. Priloga V.

5. Minimalna razdoblja izobrazbe iz točke 5.1.3. Priloga V. mogu se izmjeniti u skladu s postupkom iz članka 58., stavka 2., radi njihovog usklađivanja sa znanstvenim i tehničkim napretkom.

Članak 26.

Vrste specijalističke medicinske izobrazbe

Dokaz o formalnim kvalifikacijama za liječnika specijalista iz članka 21. jest dokaz koji su dodijelile nadležne vlasti ili tijela iz točke 5.1.2. Priloga V., za dotičnu specijalističku izobrazbu, a koji odgovara titulama koje su u uporabi u različitim državama članicama i navedene su u točki 5.1.3. Priloga V.

O uključivanju u točku 5.1.3. Priloga V. novih medicinskih specijalizacija koje su zajedničke u najmanje dvije petine država članica može se odlučivati u skladu s postupkom iz članka 58., stavka 2., radi ažuriranja ove Direktive u svjetlu promjena u nacionalnom zakonodavstvu.

Članak 27.

Stečena prava liječnika specijalista

1. Država članica domaćin može od liječnika specijalista, čija je povremena specijalistička medicinska izobrazba bila uređena zakonskim i drugim propisima koji su na snazi od 20. lipnja 1975., a koji su započeli svoju specijalističku izobrazbu najkasnije do 31. prosinca 1983., zahtijevati da svojim dokazima o formalnim kvalifikacijama prilože potvrdu u kojoj je navedeno da su oni stvarno i zakonito obavljali odgovarajuće djelatnosti najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina koje su prethodile dodjeli te potvrde.

2. Svaka država članica priznaje dokaz o stručnoj sposobljenosti za liječnika specijalista koji je u Španjolskoj dodijeljen liječnicima koji su završili svoju specijalističku izobrazbu prije 1. siječnja 1995., čak i kad ta izobrazba ne zadovoljava minimalne uvjete izobrazbe predviđene u članku 25., ukoliko je tom dokazu o stručnoj sposobljenosti priložena svjedodžba, koju su izdale nadležne španjolske vlasti, koja potvrđuje da je dotična osoba položila ispit iz posebne stručne sposobljenosti koji je održan u skladu s izvanrednim mjerama o priznavanju, utvrđenima u Kraljevskom ukazu 1497/99., kako bi se provjerilo je li stupanj znanja i vještina takve osobe usporediv sa znanjem i vještinama liječnika koji posjeduju dokaz o stručnoj sposobljenosti za liječnika specijalista, koji je za Španjolsku utvrđen u točki 5.1.2. i 5.1.3. Priloga V.

3. Svaka država članica koja je ukinula svoje zakone i druge propise koji se odnose na dodjeljivanje dokaza o formalnim kvalifikacijama za liječnika specijalista iz točke 5.1.2. i 5.1.3. Priloga V. i koja je usvojila mјere koje se odnose na stečena prava koja uživaju njezini državlјani, osigurava državlјanima drugih država članica pravo da iskoriste te mјere ukoliko su ti dokazi o formalnim kvalifikacijama izdani prije datuma na koji je država članica domaćin prestala izdavati takve dokaze za dotičnu specijalizaciju.

Datumi ukidanja tih propisa navedeni su u točki 5.1.3. Priloga V.

Članak 28.

Posebna izobrazba iz opće medicine

1. Za pristupanje posebnoj izobrazbi iz opće medicine zahtijeva se da je završen i potvrđen šestogodišnji studij kao dio programa izobrazbe iz članka 24.

2. Posebna izobrazba iz opće medicine koja rezultira dodjeljivanjem dokaza o formalnim kvalifikacijama koji su izdani prije 1. siječnja 2006. traje najmanje dvije godine s punom satnicom. U slučaju da je dokaz o formalnim kvalifikacijama izdan nakon tog datuma, izobrazba traje najmanje tri godine s punom satnicom.

Ako program izobrazbe iz članka 24. obuhvaća praktičnu izobrazbu koja se odvija u ovlaštenoj bolnici s odgovarajućom opremom i uslugama opće medicine ili u sklopu ovlaštene ambulante opće medicine ili ovlaštenog doma zdravlja u kojemu liječnici pružaju primarnu zdravstvenu zaštitu, trajanje te praktične izobrazbe može se, do najviše godinu dana, uključiti u razdoblje iz prve točke za potvrde o izobrazbi koje su izdane 1. siječnja 2006. ili nakon tog datuma.

Mogućnost koja je predviđena u drugoj točki dostupna je samo onim državama članicama u kojima je posebna izobrazba iz opće medicine trajala dvije godine od 1. siječnja 2001.

3. Posebna izobrazba iz opće medicine odvija se s punom satnicom, pod nadzorom nadležnih vlasti ili tijela. Više je praktična nego teoretska.

Praktična izobrazba odvija se, s jedne strane, u razdoblju od najmanje šest mjeseci u ovlaštenoj bolnici s odgovarajućom opremom i uslugama i, s druge strane, u razdoblju od najmanje šest mjeseci u sklopu ovlaštene ambulante opće medicine ili ovlaštenog doma zdravlja u kojemu liječnici pružaju primarnu zdravstvenu zaštitu.

Praktična izobrazba odvija se u suradnji s drugim zdravstvenim ustanovama ili strukturama koje se bave općom medicinom. Međutim, ne dovodeći u pitanje minimalna razdoblja navedena u drugoj točki, praktična izobrazba može se odvijati tijekom razdoblja od najviše šest mjeseci u drugim ovlaštenim ustanovama ili zdravstvenim strukturama koje se bave općom medicinom.

Izobrazba zahtijeva da polaznik osobno sudjeluje u profesionalnim djelatnostima i odgovornostima osoba s kojima radi.

4. Kao uvjet za izdavanje dokaza o formalnim kvalifikacijama iz opće medicine države članice zahtijevaju posjedovanje dokaza o formalnim kvalifikacijama iz osnovne medicinske izobrazbe iz Priloga V., točke 5.1.1.

5. Države članice mogu izdati dokaze o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.1.4. Priloga V. liječniku koji nije završio izobrazbu predviđenu ovim člankom, ali je završio različitu, dodatnu izobrazbu, koju potvrđuju dokazi o formalnim kvalifikacijama koje su izdale nadležne vlasti u državi članici. Međutim, one ne smiju dodjeljivati dokaze o formalnim kvalifikacijama osim ako se tim dokazima potvrđuje znanje koje je po kakvoći na jednakom stupnju kao znanje stečeno izobrazbom koja je predviđena ovim člankom.

Države članice, *inter alia*, određuju opseg u kojemu dopunska izobrazba i radno iskustvo u struci koje je kandidat već stekao mogu zamijeniti izobrazbu predviđenu ovim člankom.

Države članice mogu izdati dokaze o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.1.4. Priloga V. samo ako je kandidat stekao najmanje šestomjesečno iskustvo iz opće medicine u ambulanti opće medicine ili u domu zdravlja u kojemu liječnici pružaju primarnu zdravstvenu zaštitu onih vrsta koje su navedene u stavku 3.

Članak 29.

Obavljanje profesionalnih djelatnosti liječnika opće medicine

Svaka država članica, podložno odredbama koje se odnose na stečena prava, za obavljanje djelatnosti liječnika opće medicine u okviru svojeg nacionalnog sustava socijalne sigurnosti zahtijeva posjedovanje dokaza o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.1.4. Priloga V.

Države članice mogu od ovog uvjeta izuzeti osobe koje su trenutačno uključene u posebnu izobrazbu iz opće medicine.

Članak 30.

Stečena prava liječnika opće medicine

1. Svaka država članica određuje stečena prava. Međutim, ona kao stečeno pravo daje pravo obavljanja djelatnosti liječnika opće medicine u okviru svojeg nacionalnog sustava socijalne sigurnosti, bez dokaza o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.1.4. Priloga V., svim liječnicima koji na referentni datum naveden u toj točki uživaju to pravo temeljem odredaba koje su primjenjive na medicinsku struku i omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s diplomom medicinskog fakulteta, te koji na taj datum imaju poslovni nastan na njezinom teritoriju, u skladu s odredbama članka 21. ili 23.

Nadležne vlasti svake države članice na zahtjev izdaju potvrdu u kojoj je navedeno pravo na obavljanje djelatnosti liječnika opće medicine u okviru njihovih nacionalnih sustava socijalne sigurnosti, bez dokaza o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.1.4. Priloga V., liječnicima koji uživaju stečena prava na temelju prve točke.

2. Svaka država članica priznaje potvrde iz stavka 1., druge točke., koje su države članice dodijelile državljanim drugih država članica i takvim potvrdama priznaje jednaku valjanost na svojem teritoriju kao dokazima o formalnim kvalifikacijama koje je ona sama dodijelila, a kojima dozvoljava obavljanje djelatnosti liječnika opće medicine u okviru svojeg nacionalnog sustava socijalne sigurnosti.

Odjeljak 3.

Medicinske sestre za opću njegu

Članak 31.

Izobrazba medicinskih sestara za opću njegu

1. Za pristupanje izobrazbi za medicinske sestre za opću njegu zahtijeva se završetak općeg obrazovanja od deset godina, koje je potvrđeno diplomom, svjedodžbom ili drugim dokazima koje su izdale nadležne vlasti ili tijela u državi članici, ili svjedodžbom kojom se potvrđuje uspjeh na ispitu, jednakog stupnja, za pristupanje školi za medicinske sestre.

2. Izobrazba medicinskih sestara za opću njegu odvija se s punom satnicom i uključuje najmanje program opisan u točki 5.2.1. Priloga V.

Sadržaj naveden u točki 5.2.1. Priloga V. može se mijenjati i dopunjavati u skladu s postupkom iz članka 58., stavka 2., radi njegovog usklađivanja sa znanstvenim i tehničkim napretkom.

Ove izmjene ne smiju ni u jednoj državi članici dovesti do bilo kojih izmjena i dopuna njezinih postojećih zakonskih načela koja se odnose na strukturu profesija u pogledu izobrazbe i uvjeta pristupa fizičkim osobama.

3. Izobrazba medicinskih sestara za opću njegu obuhvaća najmanje tri godine studija ili 4600 sati teoretske i kliničke izobrazbe, pri čemu trajanje teoretske izobrazbe predstavlja najmanje jednu trećinu, a trajanje kliničke izobrazbe najmanje jednu polovinu minimalnog trajanja izobrazbe. Države članice mogu priznati djelomična izuzeća osobama koje su dio svoje izobrazbe stekle na studijima koji su najmanje jednakog stupnja.

Države članice osiguravaju da su institucije koje pružaju izobrazbu medicinskih sestara odgovorne za usklađivanje teoretske i kliničke izobrazbe tijekom cjelokupnog studijskog programa.

4. Teoretska izobrazba jest onaj dio izobrazbe za medicinsku sestruru u kojemu polaznice osposobljavanja za medicinsku sestruru stječu stručna znanja, spoznaje i vještine koje su potrebne za organiziranje, pružanje i ocjenjivanje opće zdravstvene njegе. Izobrazbu pružaju nastavnici zdravstvene njegе i druge kompetentne osobe, u školama za medicinske sestre i drugim obrazovnim ustanovama koje je odabrala obrazovna institucija.

5. Klinička izobrazba jest onaj dio izobrazbe za medicinsku sestruru u kojemu polaznice osposobljavanja za medicinsku sestruru uče, kao dio tima ili u izravnom kontaktu sa zdravim ili bolesnim pojedincima i/ili zajednicom, organizirati, pružati i ocjenjivati potrebnu sveobuhvatnu zdravstvenu njegu, na temelju znanja i vještina koje su stekle. Polaznica osposobljavanja za medicinsku sestruru uči ne samo kako

raditi u timu, već i kako voditi tim te kako organizirati sveukupnu zdravstvenu njegu, što uključuje i zdravstveno obrazovanje za pojedince i male skupine, unutar zdravstvenog zavoda ili u zajednici.

Ova se izobrazba odvija u bolnicama i drugim zdravstvenim institucijama te u zajednici, pod odgovornošću nastavnika zdravstvene njegi, u suradnji s drugim kvalificiranim medicinskim sestrama, odnosno uz njihovu pomoć. Ostalo kvalificirano osoblje također može sudjelovati u nastavnom procesu.

Polaznice osposobljavanja za medicinsku sestru sudjeluju u djelatnostima dotičnog odjela ukoliko su te djelatnosti primjerene njihovoj izobrazbi, što im omogućuje da nauče preuzimati odgovornosti uključene u zdravstvenu njegu.

6. Izobrazba medicinskih sestara za opću njegu mora osigurati da je dotična osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

- (a) odgovarajuće poznavanje znanosti na kojima se temelji opća zdravstvena njega, uključujući dosta razumijevanje strukture, fizioloških funkcija i ponašanja zdravih i bolesnih osoba, kao i odnosa između zdravstvenog stanja čovjeka te njegovog fizičkog i društvenog okruženja;
- (b) dosta poznavanje naravi i etike struke, te općih načela zdravlja i zdravstvene njegi;
- (c) odgovarajuće kliničko iskustvo; takvo iskustvo, koje se treba odabrati zbog svoje obrazovne vrijednosti, treba se stjecati pod nadzorom kvalificiranog sestrinskog osoblja i na mjestima na kojima su broj kvalificiranog osoblja i oprema primjereni za zdravstvenu njegu pacijenta;
- (d) sposobnost sudjelovanja u praktičnoj izobrazbi zdravstvenog osoblja i iskustvo u radu s tim osobljem;
- (e) iskustvo u radu s članovima ostalih profesija u zdravstvenom sektoru.

Članak 32.

Obavljanje profesionalnih djelatnosti medicinskih sestara za opću njegu

Za potrebe ove Direktive, profesionalne djelatnosti medicinskih sestara za opću njegu su djelatnosti koje se obavljaju na profesionalnoj osnovi, a koje su navedene u točki 5.2.2. Priloga V.

Članak 33.

Stečena prava medicinskih sestara za opću njegu

1. Kad se opća pravila o stečenim pravima primjenjuju na medicinske sestre za opću njegu, djelatnosti iz članka 23. moraju uključivati punu odgovornost za planiranje, organiziranje i nadziranje provedbe zdravstvene njegi koja se pruža pacijentu.

2. U pogledu dokaza o stručnoj osposobljenosti za medicinsku sestru za opću njegu, koji je dodijeljen u Poljskoj, primjenjuju se samo sljedeće odredbe o stečenim pravima. U slučaju državljana iz država članica čiji su dokazi o formalnim kvalifikacijama za medicinsku sestru za opću njegu dodijeljeni u Poljskoj, odnosno čija je izobrazba započela u Poljskoj, prije 1. svibnja 2004., a koji ne zadovoljavaju minimalne uvjete izobrazbe navedene u članku 31., države članice priznaju sljedeće dokaze o formalnim kvalifikacijama za medicinsku sestru za opću njegu kao dostatan dokaz, ako im je priložena potvrda u kojoj je navedeno da su ti državljeni država članica stvarno i zakonito obavljali djelatnosti medicinske sestre za opću njegu u Poljskoj u dolje određenom razdoblju:

- (a) dokaz o formalnim kvalifikacijama za medicinsku sestru na dodiplomskom stupnju (diplom licencjata pielęgniarstwa) – najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina prije datuma izdavanja potvrde,

(b) dokaz o formalnim kvalifikacijama za medicinsku sestru kojim se potvrđuje završetak visokoškolskog obrazovanja koje je stečeno u strukovnoj medicinskoj školi (diplom pielęgniarki albo pielęgniarki) – najmanje pet uzastopnih godina tijekom sedam godina prije datuma izdavanja potvrde.

Navedene djelatnosti morale su uključivati preuzimanje pune odgovornosti za planiranje, organiziranje i nadziranje provedbe zdravstvene njegе koja se pruža pacijentu.

3. Države članice priznaju dokaze o formalnim kvalifikacijama iz zdravstvene njegе, koji su u Poljskoj dodijeljeni onim medicinskim sestrama koje su prije 1. svibnja 2004. završile izobrazbu koja nije zadovoljavala minimalne uvjete izobrazbe navedene u članku 31., a koja je potvrđena diplomom 'diplomirani' dobivenom na temelju posebnog dopunskog programa iz članka 11. Zakona od 20. travnja 2004. o izmjenama i dopunama Zakona o profesijama medicinske sestre i primalje i o nekim drugim pravnim aktima (Službeni list Republike Poljske od 30. travnja 2004., br. 92, pos. 885), te Uredbe ministra zdravstva od 11. svibnja 2004. o podrobnim uvjetima obavljanja studija za medicinske sestre i primalje, koje imaju svjedodžbu srednje škole (završni ispit – matura) i diplomantice su medicinske gimnazije ili strukovnih medicinskih škola u kojima se podučavaju profesije medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske od 13. svibnja 2004., br. 110, pos. 1170) kako bi se provjerilo je li stupanj znanja i sposobnosti takve osobe usporediv sa znanjem i sposobnostima medicinskih sestara koje imaju kvalifikacije koje su, u slučaju Poljske, definirane u točki 5.2.2. Priloga V.

Odjeljak 4.

Stomatolozi

Osnova stomatološka izobrazba

1. Prijem u osnovnu stomatološku izobrazbu prepostavlja posjedovanje diplome ili svjedodžbe koja omogućuje pristup dotičnim studijima, u državi članici, na sveučilištima ili visokoškolskim ustanovama, priznatog istovjetnog stupanja.

2. Osnovna stomatološka izobrazba obuhvaća ukupno najmanje pet godina redovnog teoretskog i praktičnog studija, koji, minimalno, obuhvaća program opisan u Prilogu V., točki 5.3.1., koji se obavlja na sveučilištu, na visokoškolskoj ustanovi koja osigurava izobrazbu priznatog, istovjetnog stupnja ili koja je pod nadzorom sveučilišta.

Sadržaj naveden u Prilogu V., točki 5.3.1., se može izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58., stavka 2., u cilju prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.

Niti u jednoj državi članici takvo ažuriranje ne povlači za sobom bilo kakvu izmjenu i dopunu postojećih zakonskih načela koja se odnose na sustav profesija u pogledu izobrazbe i uvjeta prijema fizičkih osoba.

3. Osnovna stomatološka izobrazba daje jamstvo da je dotična osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

(a) primjерeno poznavanje znanosti na kojoj se temelji stomatologija i dobro razumijevanje znanstvenih metoda, uključujući načela mjerenja bioloških funkcija, procjenu znanstveno utvrđenih činjenica i analizu podataka;

(b) primjерeno poznavanje građe, fiziologije i ponašanja zdrave i bolesne osobe, kao i utjecaja prirodnog i društvenog okruženja na zdravstveno stanje čovjeka, u mjeri u kojoj ti čimbenici utječu na stomatologiju;

(c) primjерeno poznavanje strukture i funkcije zubi, usne šupljine, čeljusti i poveznih tkiva, zdravih i bolesnih, i njihove povezanosti s općim zdravstvenim stanjem i fizičkom i socijalnom dobrobiti pacijenta.

(d) primjерeno poznavanje kliničkih disciplina i metoda koje daju stomatolozima jasnu sliku o anomalijama, ozljedama i bolestima zubi, usne šupljine, čeljusti i povezanih tkiva, i o preventivi, diagnostici i terapeutskoj stomatologiji;

(e) odgovarajuće kliničko iskustvo pod primjerenim nadzorom.

Ova izobrazba daje stomatologu stručnost koja je potrebna za obavljanje svih aktivnosti koje uključuju prevenciju, dijagnostiku i liječenje anomalija i bolesti zubi, usne šupljine, čeljusti i povezanih tkiva.

Članka 35.

Specijalistička stomatološka izobrazba

1. Prijem u specijalističku stomatološku izobrazbu prepostavlja završen i potvrđen petogodišnji teoretski i praktični studij u okviru izobrazbe iz članka 34. ili posjedovanje dokumenata iz članaka 23. i 37.

2. Specijalistička stomatološka izobrazba obuhvaća teoretski i praktični studij na sveučilišnom centru, zdravstvenom, nastavnom ili istraživačkom centru, ili po potrebi, u zdravstvenoj ustanovi, koji su, u tu svrhu, odobrile nadležne službe ili tijela.

Redovni, specijalistički stomatološki programi traju minimalno tri godine, a izvode se pod nadzorom nadležnih službi ili tijela. Takvo izobrazba podrazumijeva osobno sudjelovanje stomatologa, koji je na specijalizaciji, u aktivnosti i odgovornostima dotične ustanove.

Minimalno razdoblje izobrazbe iz drugog podstavka se može izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58., stavka 2., u cilju prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.

3. Izdavanje dokaza o specijalističkoj stomatološkoj izobrazbi u državama članicama podliježe posjedovanju dokaza o osnovnoj stomatološkoj izobrazbi iz Priloga V., točke 5.3.2.

Članak 36.

Obavljanje stručnih djelatnosti stomatologa

1. U cilju ove direktive, profesionalne djelatnosti stomatologa su djelatnosti utvrđene u stavku 3. koje se obavljaju u okviru stručnih kvalifikacija navedenih u Prilogu V., točki 5.3.2.

2. Zvanje stomatologa se temelji na stomatološkoj izobrazbi iz članka 34. i predstavlja posebno zvanje koje se razlikuje od drugih općih i specijaliziranih medicinskih zvanja. Obavljanje poslova stomatologa zahtijeva posjedovanje dokaza o formalnim kvalifikacijama iz Priloga V., točke 5..3.2. Imatelji takvog dokaza o formalnim kvalifikacijama se tretiraju na isti način kao i oni na koje se primjenjuju članci od 23. do 37.

3. Države članice jamče, da će, općenito, stomatolozi moći pristupiti i obavljati poslove preventive, dijagnostike i liječenja anomalija i bolesti zubi, usne šupljine, čeljusti i povezanih tkiva, uz dužno poštivanje propisa i pravila profesionalne etike na referentni datum iz članka V., točke 5.3.2.

Članak 37.

Stečena prava specifična za stomatologe

1. Svaka država članica u svrhu obavljanja profesionalnih poslova doktora stomatologije, u okviru kvalifikacija koje su navedene u Prilogu V., točki 5.3.2., priznaje dokaz o formalnim kvalifikacijama za doktora izdanu u Italiji, Španjolskoj, Austriji, Češkoj Republici i Slovačkoj osobama koje počinju medicinsko obrazovanje na ili prije referentnog datuma koji je naveden u tom Prilogu za dotičnu državu članicu, popraćeno potvrdom koju izdaju nadležna tijela te države članice.

Ta potvrda mora pokazati da su ispunjena dva uvjeta:

(a) da je osoba o kojoj je riječ zaposlena uspješno, legalno i pretežno na poslovima iz članka 36. u toj državi članici, najmanje tri uzastopne godine, tijekom pet godina koje prethode izdavanju takve potvrde;

(b) da su te osobe ovlaštene da mogu obavljati navedene poslove po istim uvjetima kao i imatelji dokaza o formalnim kvalifikacijama navedenim za tu državu članicu u Prilogu V., točki 5.3.2.

Osobe koje su uspješno završile najmanje trogodišnji studij, što ovjerava nadležno tijelo u dotičnoj državi članici kao istovjetno obrazovanje iz članka 34., se izuzimaju od trogodišnjeg praktičnog radnog iskustva iz drugog podstavka, točke (a).

Za Češku Republiku i Slovačku se dokazima o formalnim kvalifikacijama dobivenima u bivšoj Čehoslovačkoj priznaju isti stupnjevi kao češkim i slovačkim dokazima o formalnim kvalifikacijama i pod istim uvjetima koji su navedeni u prethodnim podstavcima.

2. Svaka država članica priznaje dokaz o formalnim kvalifikacijama za doktora izdan u Italiji osobama koje su počele fakultetsko medicinsko obrazovanje nakon 28. siječnja 1980. i najkasnije 31. prosinca 1984, ukoliko je popraćen potvrdom koju izdaju nadležna talijanska tijela.

Ta potvrda mora pokazati da su ispunjena sljedeća tri uvjeta:

(a) da su osobe o kojima je riječ položile odgovarajući test sposobnosti koji izvode nadležna talijanska tijela s ciljem da se utvrdi da te osobe posjeduju razinu znanja i vještine usporedive s onima koje imaju osoba koje posjeduju dokaz o formalnim kvalifikacijama navedenim za Italiju u Prilogu 5.3.2;

(b) da su zaposlene uspješno, legalno i pretežno na poslovima iz članka 36. najmanje tri uzastopne godine u Italiji, tijekom pet godina koje prethode izdavanju takve potvrde;

(c) da su te osobe ovlaštene da se zaposle ili da jesu zaposlene uspješno, legalno i pretežno na poslovima iz članka 36., po istim uvjetima kao i imatelji dokaza o formalnim kvalifikacijama navedeni za tu državu članicu u Prilogu V., točki 5.3.2.

Osobe koje su uspješno završile najmanje trogodišnji studij, što ovjerava nadležno tijelo kao istovjetnu izobrazbu onoj iz članka 34., se izuzimaju od trogodišnjeg praktičnog radnog iskustva iz drugog podstavka, točke (a).

Osobe koje su počele fakultetsko medicinsko obrazovanje nakon 31. prosinca 1984. se tretiraju na isti način kao i one navedene gore, uz uvjet da je gore navedeni trogodišnji studij započeo prije 31. prosinca 1994.

Odjeljak 5.

Veterinari

Članka 38.

Izobrazba veterinara

1. Izobrazba veterinara obuhvaća ukupno najmanje pet godina redovnog teoretskog i praktičnog studija na sveučilištu ili visokoškolskoj ustanovi koja vrši izobrazbu, priznatog istovjetnog stupanja ili pod nadzorom sveučilišta.

Sadržaj naveden u Prilogu V., točki 5.4.1., se može izmjeniti u skladu s postupkom iz članka 58., stavka 2., u cilju prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.

Niti u jednoj državi članici takvo ažuriranje ne povlači za sobom bilo kakvu izmjenu i dopunu postojećih zakonskih načela koja se odnose na sustav profesija u pogledu izobrazbe i uvjeta prijema fizičkih osoba.

2. Prijem u veterinarsko ospozobljavanje podliježe posjedovanju diplome ili potvrde koja omogućuje upis za takve studije, na sveučilišne ili visokoškolske ustanove kojima država članica priznaje istovjetni stupanj u svrhu dotičnog studija.

3. Ospozobljavanje za veterinara daje jamstvo da je osoba stekla sljedeća znanja i vještine:
- (a) primjерено poznavanje znanosti na kojoj se temelje aktivnosti veterinarne;
 - (b) primjерено poznavanje strukture i funkcija zdravlja životinja, njihovog uzgoja, reprodukcije i higijene općenito, kao i njihove prehrane, uključujući tehnologiju uključenu u proizvodnju i očuvanje hrane koja odgovara njihovim potrebama;
 - (c) primjерeno poznavanje ponašanja i zaštite životinja;
 - (d) primjерeno poznavanje uzroka, prirode, tijeka, učinaka, dijagnoze i liječenja bolesti životinja, bez obzira da li se smatraju pojedinačnim ili grupnim, uključujući posebno znanje o bolestima koje se mogu prenijeti na ljude;
 - (e) primjерeno poznavanje preventivne medicine;
 - (f) primjерeno poznavanje higijene i tehnologije uključene u proizvodnju, izradu i stavljanje u promet životinjskih prehrabnenih proizvoda i prehrabnenih proizvoda životinskog porijekla koji su namijenjeni za prehranu ljudi;
 - (g) primjерeno poznavanje zakona, propisa i administrativnih odredbi koje se odnose na gore navedena područja.
 - (h) primjерeno kliničko i drugo praktično iskustvo, pod odgovarajućim nadzorom.

Članak 39.

Stečena prava, specifična za veterinare

Ne dovodeći u pitanje članak 23. stavak 4., u vezi s državljanimi država članica, čije je dokaze o formalnim kvalifikacijama izdala Estonija, ili čije je ospozobljavanje započelo u Estoniji prije 1. svibnja 2004., države članice priznaju takve dokaze o formalnim kvalifikacijama za veterinara, ukoliko su popraćeni potvrdom koja navodi da su takve osobe uspješno i zakonito zaposlene na dotičnim poslovima u Estoniji najmanje pet uzastopnih godina tijekom sedam godina prije izdavanja takve potvrde.

Odjeljak 6.

Babice

Članak 40.

Ospozobljavanje babica

1. Ospozobljavanje babica obuhvaća ukupno minimalno:

- (a) posebno redovno ospozobljavanje za babice, koje obuhvaća najmanje tri godine teoretskog i praktičnog obrazovanja (smjer I.) koji minimalno uključuje program opisan u Prilogu V., točki 5.5.1. ili
- (b) posebno redovno ospozobljavanje za babice koje traje 18 mjeseci (smjer II.) koje obuhvaća minimalno obrazovni program opisan u Prilogu V., točki 5.5.1. koji nije predmet istovjetnog ospozobljavanja medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu.

Države članice jamče da su ustanove, koje vrše ospozobljavanje babica, odgovorne za usklađivanje teorije i prakse tijekom programa obrazovanja.

Sadržaj naveden u Prilogu V., točki 5.5.1., se može izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58., stavka 2., u cilju prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.

Niti u jednoj državi članici takvo ažuriranje ne povlači za sobom bilo kakvu izmjenu i dopunu postojećih zakonskih načela koja se odnose na sustav profesija u pogledu izobrazbe i uvjeta prijema fizičkih osoba.

2. Pristup osposobljavanju za babice, ovisi o ispunjenju jednog od sljedećih uvjeta:

- (a) završenih barem prvih deset godina općeg školskog obrazovanja za smjer I., ili
- (b) posjedovanja dokaza o formalnim kvalifikacijama za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu u Prilogu V., točki 5.2.2. za smjer II.

3. Osposobljavanje babica mora zajamčiti da je ta osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

- (a) primjerno poznavanje znanosti na kojoj se temelje poslovi babica, posebno porodništva i ginekologije;
- (b) primjерено poznavanje etike profesije i profesionalnog zakonodavstva;
- (c) temeljito poznavanje bioloških funkcija, anatomije i fiziologije porodništva i neonatologije, te također poznavanje odnosa između stanja zdravlja i fizičkog i socijalnog okruženja čovjeka i njegovog ponašanja.
- (d) primjерeno kliničko iskustvo u ovlaštenim ustanovama pod nadzorom osoblja osposobljenog za primaljstvo i opstetriciju;
- (e) primjерeno razumijevanje osposobljavanja zdravstvenih djelatnika i iskustvo u radu s takvim osobljem.

Članak 41.

Postupci za priznavanje dokaza o formalnim kvalifikacijama za babice

1. Dokaz o formalnim kvalifikacijama za babice iz Priloga V., točke 5.5.2., automatski se priznaje u skladu s člankom 21., ukoliko ispunjava barem jedan od sljedećih kriterija:

- (a) redovno trogodišnje osposobljavanje za babice:
 - (i) podliježe posjedovanju diplome ili potvrde ili drugog dokaza o kvalifikaciji koji omogućuje upis na sveučilišta ili druge visokoškolske ustanove ili na drugi način jamči istovjetan stupanj znanja; ili
 - (ii) mu slijede dvije godine stručne prakse za koje je izdana potvrda u skladu sa stavkom 2.
- (b) redovno osposobljavanje za babice od barem dvije godine ili 3600 sati, što podliježe posjedovanju dokaza o formalnim kvalifikacijama za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu, iz Priloga V., točke 5.2.2.
- (c) redovno osposobljavanje za babice od minimalno 18 mjeseci ili 3000 sati, što podliježe dokazu o formalnim kvalifikacijama za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu, iz Priloga V., točke 5.2.2., nakon čega slijedi jednogodišnja stručna praksa za koju je izdana potvrda, u skladu sa stavkom 2.

2. Potvrdu iz stavka 1. izdaju nadležna tijela u matičnoj državi članici. Ona potvrđuje da je imatelj, nakon pribavljanja dokaza o formalnim kvalifikacijama za babicu, na zadovoljavajući način izvršio sve poslove babice tijekom odgovarajućeg razdoblja u bolnici ili zdravstvenoj ustanovi koja je odobrena za tu svrhu.

Članka 42.

Obavljanje stručnih poslova babice

1. Odredbe ovog odjeljka se primjenjuju na poslove babica kako je to utvrdila svaka država članica, ne dovodeći u pitanje stavak 2., koji se obavljaju pod stručnim nazivima navedenima u Prilogu V., točki 5.5.2.
2. Države članice osiguravaju da je bobicama omogućen pristup i obavljanje minimalno sljedećih poslova:
 - (a) primjerno informiranje i savjetovanje u vezi s planiranjem obitelji;
 - (b) dijagnosticiranje trudnoće i praćenje normalnog tijeka trudnoće, vršenje pregleda potrebnih za praćenje razvoja normalnog tijeka trudnoće;
 - (c) propisivanje ili savjetovanje o pregledima koji su potrebni za najraniju moguću dijagnozu rizičnih trudnoća;
 - (d) izvođenje programa za pripremu roditeljstva i potpuna priprema za porod, uključujući savjete o higijeni i prehrani;
 - (e) skrb i pomoć majci tijekom poroda i praćenje stanja fetusa u maternici, odgovarajućim kliničkim metodama i tehničkim sredstvima;
 - (f) vođenje spontanih poroda uključujući, po potrebi, epiziotomiju i u hitnim slučajevima, porode na zadak;
 - (g) prepoznavanje znakova koji upozoravaju na nepravilnost kod majke ili djeteta, koji traže upućivanje na liječnika i pomoć liječniku, po potrebi; uz poduzimanje potrebnih hitnih mjera u odsutnosti liječnika, posebno ručno odstranjivanje placente koje je popraćeno ručnim pregledom maternice;
 - (h) pregled i njega novorođenčeta, uz poduzimanje svih inicijativa u slučaju potrebe i izvođenje hitnog oživljavanja, po potrebi;
 - (i) njega majke i praćenje njenog napretka u razdoblju nakon poroda i davanje svih potrebnih savjeta majci o njezi djeteta kako bi joj se omogućilo da svome djetetu pruži optimalan napredak;
 - (j) vršenje liječenja koje propiše liječnik;
 - (k) priprema potrebnih pismenih izvješća.

Članak 43.

Stečena prava koja su specifična za babice

1. U slučaju državljana države članice čiji dokazi o formalnim kvalifikacijama za babice ispunjavaju sve minimalne zahtjeve ospozobljenosti, utvrđene u članku 40., iako u skladu s člankom 41. nisu priznati, ukoliko nisu popraćeni potvrdom o stručnoj praksi iz članka 41., stavka 2., svaka država članica priznaje kao dovoljan dokaz o formalnim kvalifikacijama koje su izdale te države članice prije referentnog datuma, koji je naveden u Prilogu V., točki 5.5.2., popraćen potvrdom koja navodi da su ti državljeni zaposleni uspješno i zakonito na poslovima o kojima je riječ najmanje dvije uzastopne godine tijekom pet godina prije izdavanja ove potvrde.
2. Uvjeti utvrđeni u stavku 1. se primjenjuju na državljane država članica čiji dokazi o formalnim kvalifikacijama za babicu potvrđuju dovršeno ospozobljavanje na teritoriju bivše Njemačke Demokratske Republike, koje zadovoljava sve minimalne uvjete ospozobljavanja utvrđene u članku 40., ali gdje se dokaz o formalnim kvalifikacijama u smislu članka 41. ne priznaje dok ne bude popraćen potvrdom o profesionalnom iskustvu iz članka 41., stavka 2, gdje on potvrđuje da je program ospozobljavanja započeo prije 3. listopada 1990.

3. Što se tiče poljskih isprava o formalnim kvalifikacijama za babicu, primjenjuju se samo sljedeće odredbe u vezi sa stečenim pravima.

Države članice priznaju državljanima država članica čiji su dokazi o formalnim kvalifikacijama za babicu izdani ili koji su se počeli osposobljavati u Poljskoj prije 1. svibnja 2004., a koji ne ispunjavaju minimalne zahtjeve za osposobljavanjem iz članka 40., ukoliko je priložena potvrda o tome da su te osobe zaposlene stvarno i zakonito na poslovima tijekom navedenog razdoblja:

(a) dokaz o formalnim kvalifikacijama za babicu na dodiplomskom stupnju (diplom licencjata položnictwa); najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina prije datuma izdavanja potvrde.

(b) isprava o formalnim kvalifikacijama za babicu koja ovjerava završetak obrazovanja nakon srednjoškolskog na medicinskoj strukovnoj školi (diplom položnej): najmanje pet uzastopnih godina tijekom sedam godina prije datuma izdavanja potvrde.

4. Države članice priznaju dokaze o formalnim kvalifikacijama u primaljstvu izdane bobicama u Poljskoj koje su završile osposobljavanje prije 1. svibnja 2004., koje ne ispunjavaju minimalne zahtjeve osposobljavanja iz članka 40., a što je potvrđeno diplomom "diplomirani", na temelju posebnog programa usavršavanja iz članka 11. Zakona od dana 20. travnja 2004. o izmjenama i dopunama zakona koji se odnosi na zvanje medicinskih sestara i babica, medicinske i neke druge pravne akte (Službeni list Republike Poljske od 30. travnja 2004., br. 92., pos. 885) i Uredbe Ministra zdravstva od 11. svibnja 2004. o detaljnim uvjetima izvođenja studija za medicinske sestre i babice koje imaju svjedodžbu srednje škole, (završni ispit – matura) i imaju diplomu medicinskog liceja i medicinskih strukovnih škola za zvanje medicinske sestre i babice (Službeni list Republike Poljske od 13. svibnja 2004., br. 110, pos. 1170), u cilju provjere da je razina znanja i sposobnosti takve osobe usporediva s onom koju imaju babice koje imaju kvalifikacije, koje su u slučaju Poljske, utvrđene u Prilogu V., točki 5.5.2.

Odjeljak 7.

Farmaceut

Članak 44.

Izobrazba farmaceuta

1. Prijem u studij stručne izobrazbe farmaceuta podliježe posjedovanju diplome ili svjedodžbe koja omogućuje pristup dotičnim studijima u državi članici, na sveučilištima i visokoškolskim ustanovama priznatog istovjetnog stupnja

2. Dokaz o formalnim kvalifikacijama za farmaceuta potvrđuje izobrazbu u trajanju od minimalno pet godina, koja uključuje barem sljedeće:

(a) četiri godine redovne teoretske i praktične izobrazbe na sveučilištu ili na visokoškolskoj ustanovi priznatog, istovjetnog stupnja ili koja je pod nadzorom sveučilišta.

(b) šest mjeseci pripravnštva u ljekarni otvorenoj za javnost ili u bolnici, pod nadzorom farmaceutskog odjela te bolnice.

Takov ciklus izobrazbe uključuje minimalno program opisan u Prilogu V, točki 5.6.1. Sadržaj naveden u Prilogu V. točki 5.6.1. se može izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58., stavka 2., u cilju prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.

Niti u jednoj državi članici takvo ažuriranje ne povlači za sobom bilo kakvu izmjenu i dopunu postojećih zakonskih načela koja se odnose na sustav profesija u pogledu izobrazbe i uvjeta prijema fizičkih osoba.

3. Izobrazba farmaceuta daje jamstvo da je dotična osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

- (a) primjерено poznavanje lijekova i tvari koje se koriste u proizvodnji lijekova;
- (b) primjерено poznavanje farmaceutske tehnologije i fizikalnog, kemijskog, biološkog, mikrobiološkog testiranja medicinskih proizvoda;
- (c) primjерено poznavanje metabolizma i učinaka medicinskih proizvoda i djelovanja toksičnih tvari, te korištenje medicinskih proizvoda;
- (d) primjерeno znanje za procjenu znanstvenih podataka u vezi lijekova kako bi se na temelju ovog znanja mogle dostaviti odgovarajući podaci;
- (e) odgovarajuće poznavanje zakonskih i drugih zahtjeva povezanih s farmaceutskom praksom.

Članak 45.

Obavljanje stručnih djelatnosti farmaceuta

- 1. U svrhu ove direktive, djelatnosti farmaceuta su djelatnosti koji podliježu posjedovanje profesionalnih kvalifikacija, u jednoj ili više država članica, da bi se tim djelatnostima moglo pristupiti i obavljati ih, a djelatnosti su dostupne osobama koje posjeduju dokaz o formalnim kvalifikacijama naveden u Priloga V., točki 5.6.2.
- 2. Države članice jamče da imatelji dokaza o formalnim kvalifikacijama iz farmacije sveučilišnog stupnja ili stupnja koji se smatra istovjetnim, ispunjavaju odredbe članka 44., i da imaju pravo na pristup i obavljanje barem sljedećih poslova, što, prema potrebi, podliježe zahtjevu za dodatnim stručnim iskustvom.
 - (a) priprema farmaceutskog oblika medicinskih proizvoda;
 - (b) izrada i testiranje medicinskih proizvoda;
 - (c) testiranje lijekova u laboratorijima za testiranje lijekova;
 - (d) skladištenje, čuvanje i distribucija lijekova na veliko;
 - (e) priprema, testiranje, skladištenje i nabavka lijekova u javnim ljekarnama;
 - (f) priprema, testiranje, skladištenje i izdavanje lijekova u bolnicama;
 - (g) informiranje i savjetovanje o lijekovima.
- 3. Ukoliko država članica uvjetuje pristup ili obavljanje poslova farmaceuta dodatnim stručnim iskustvom, pored posjedovanja dokaza o formalnim kvalifikacijama iz Priloga V., točke 5.6.2., ta država članica kao dovoljan dokaz, u vezi s tim, priznaje dokaze koje izdaju nadležna tijela u matičnoj državi članici koja navodi da je dotična osoba zaposlena na tim poslovima u matičnoj državi članici tijekom približnog razdoblja.
- 4. Priznanje iz stavka 3. ne važi za dvogodišnje razdoblje stručnog iskustva koje se traži u Velikom Vojvodstvu Luksemburg za dodjelu državne koncesije u javnoj farmaciji.
- 5. Ukoliko je država članica dana 16. rujna 1985. imala uspostavljen natjecateljski sustav ispitivanja u namjeri da između imatelja iz stavka 2. odabere one koji će postati vlasnici novih ljekarna, čije je osnivanje u skladu s nacionalnim sustavom zemljopisne podjele, ta država članica može, uz odstupanje od članka 1., nastaviti sa takvim ispitivanjem i tražiti od državljana država članica koji posjeduju dokaz o formalnim kvalifikacijama za farmaceuta iz Priloga V., točke 5.6.2., ili za koje važe odredbe članka 23., da sudjeluju u takvim natjecateljskim sustavima.

Odjeljak 8.

Arhitekt

Članak 46.

Izobrazba arhitekata

1. Izobrazba arhitekata obuhvaća ukupno najmanje četiri godine redovnog studija ili šest godina studija od kojih su najmanje tri godine redovnog studija na sveučilištu ili usporedivoj obrazovnoj ustanovi. Izobrazba se završava uspješno položenim ispitom sveučilišnog stupnja.

Takva izobrazba koja mora biti sveučilišnog stupnja, a kojoj je arhitektura glavni element, mora uravnoteženo pokrivati teoretske i praktične aspekte arhitektonske izobrazbe i jamčiti stjecanje sljedećeg znanja i vještina:

- (a) sposobnost arhitektonskog projektiranja koje ispunjava estetske i tehničke zahtjeve;
- (b) primjерено poznavanje povijesti arhitekture i teorija, te povezanih umjetnosti, tehnologija i humanističkih znanosti;
- (c) poznavanje lijepih umjetnosti kod utjecaja na kvalitetu arhitektonskog projektiranja;
- (d) primjерено znanje o urbanizmu, planiranju i vještina koje su potrebne za proces planiranja;
- (e) razumijevanje odnosa između ljudi i građevina, između građevina i njihovog okruženja, potrebe da se građevine i prostor međusobno prilagode ljudskim potrebama i mjerama;
- (f) razumijevanje profesije arhitekture i uloge arhitekta u zajednici, posebno kod pripreme idejnih osnova koje uvažavaju društvene čimbenike;
- (g) razumijevanje metoda istraživanja i metoda za pripremu idejnog plana projekta;
- (h) razumijevanje strukturnih, arhitektonskih i građevinskih problema povezanih s građevinskim planiranjem;
- (i) primjерeno poznavanje fizikalnih problema i tehnologija i funkcije zgrada kako bi njihova unutrašnjost pružala udobnost i zaštitu od klimatskih utjecaja;
- (j) potrebne vještine projektiranja, koje omogućuju ispunjavanje zahtjeva korisnika u okviru granica određenih troškovnim čimbenicima i graditeljskim propisima;
- (k) primjерeno poznavanje djelatnosti, organizacije, propisa i postupaka koji su uključeni u realizaciju projektnih osnova i za povezivanje planova u generalni urbanistički plan.

Članak 47.

Odstupanje od uvjeta za izobrazbu arhitekata

1. Odstupanjem od članka 46. također se priznaje da sljedeće ispunjava članak 21: izobrazba koja je postojala 5. kolovoza 1985. koju je pružao "Fachhochschulen" u Saveznoj Republici Njemačkoj, a trajao je tri godine, ukoliko ispunjava zahtjeve iz članka 48. u toj državi članci, koji omogućuju pristup djelatnostima iz članka 48. u toj državi članici pod stručnim nazivom "arhitekt" ukoliko je izobrazba uslijedila nakon četverogodišnjeg razdoblja stručnog iskustva u Saveznoj Republici Njemačkoj kao to potvrđuje potvrda koju je izdala strukovna udruga, kod koje je registriran arhitekt, koji želi koristiti odredbe te direktive.

Strukovna udruga mora najprije zajamčiti da rad koji izvrši arhitekt na području arhitekture nedvosmisleno potvrđuje sveukupno znanje i vještine navedene u članku 46., točki 1. Ova se potvrda izdaje po istom postupku koji se primjenjuje kod upisa u popis strukovne udruge.

2. Odstupanjem od članka 46. također se priznaje da sljedeće ispunjava članak 21: izobrazba kao dio programa socijalnih poboljšanja ili izvanrednih sveučilišnih studija koji ispunjavaju zahtjeve iz članka 46. što se potvrđuje ispitom iz arhitekture koji položi osoba koja je sedam godina ili više radila na području arhitekture, pod nadzorom arhitekta ili arhitektonskog biroa. Taj ispit mora biti na sveučilišnom stupnju i biti istovjetan zaključnom ispitu iz članka 46., stavaka 1., prvog podstavka.

Članka 48.

Izvođenje stručnih poslova arhitekata

1. U svrhu ove direktive, profesionalne djelatnosti arhitekta su djelatnosti koje se redovito izvršavaju na temelju službenog naziva "arhitekt".

2. Državljanji države članice, koji su ovlašteni da mogu koristi taj naziv u skladu sa zakonom, koji ovlašćuje nadležno tijelo države članice da dodijeli taj naziv državljanima država članica koji se posebno ističu kvalitetom svoga rada na području arhitekture, smatrati će se da zadovoljavaju uvjete koji se traže za izvođenje djelatnosti arhitekte, pod profesionalnim nazivom "arhitekt". Potvrda koju takvima osobama izda matična država članica, se smatra da potvrđuje arhitektonsku vrstu aktivnosti dotočnih osoba.

Članak 49.

Stečena prava specifična za arhitekte

1. Svaka država članica prihvata dokaz o formalnim kvalifikacijama za arhitekte naveden u Prilogu VI., točki 6., koji izda druga država članica, a koji potvrđuje program osposobljavanja koji je počeo najkasnije u referentnoj akademskoj godini iz tog Priloga, čak i ako on ne ispunjava minimum zahtjeva iz članka 46., a u svrhu pristupanja i izvođenja profesionalnih djelatnosti arhitekta takvim dokazima one na svom teritoriju priznaju isti učinak kao dokazima o formalnim kvalifikacijama za arhitekta, koje je sama izdala.

U takvim se okolnostima priznaju potvrde koje izdaju nadležna tijela Savezne Republike Njemačke koje potvrđuju da su dokazi o formalnim kvalifikacijama koja su nakon 8. svibnja 1945. izdala nadležna tijela Demokratske Republike Njemačke, istovjetna takvima dokazima.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., svaka država članica priznaje sljedeće dokaze o formalnim kvalifikacijama, te im u svrhu pristupanja i obavljanja profesionalnih djelatnosti arhitekte, priznanje isti učinak na svom teritoriju, kao dokaz o formalnim kvalifikacijama koje sama izdaje: potvrde koje državljanima država članica izdaju države članice koje su usvojile pravila koja reguliraju pristupanje i obavljanje djelatnosti arhitekta na sljedeće datume

(a) 1. siječnja 1995. za Austriju, Finsku i Švedsku;

(b) 1. svibnja 2004. za Češku, Estoniju, Cipar, Latviju, Litvu, Madžarsku, Maltu, Poljsku, Sloveniju i Slovačku.;

(c) 5. kolovoza 1987. za ostale države članice.

Potvrde iz stavka 1. potvrđuju da je imatelj bio ovlašten najkasnije do toga datuma koristiti profesionalni naziv arhitekta i da je bio uistinu zaposlen u okviru tih uloga, na dotičnim poslovima, najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina prije izdavanja potvrde.

POGLAVLJE IV.

Zajedničke odredbe o ustroju

Članak 50.

Dokumentacija i formalnosti

1. Kad nadležno tijelo države članice domaćina odlučuje o primjeni ovlaštenja za obavljanje dotične regulirane profesije, na temelju ove Glave ta nadležna tijela mogu zahtijevati dokumente i potvrde navedene u Prologu VII.

Do datuma kad se podnose dokumenti iz Priloga VII., točke 1, (d), (e) i (f), oni ne smiju biti stariji od tri mjeseca.

Države članice, tijela i druge pravne osobe jamče povjerljivost podataka koje prime.

2. U slučaju opravdanih sumnji, država članica domaćin može tražiti od nadležnih tijela države članice potvrdu o autentičnosti potvrde i dokaza o formalnim kvalifikacijama izdanih u drugoj državi članici kao i, kad je to promjenjivo, potvrdu činjenice da korisnik ispunjava, u svrhu Poglavlja III. ove Glave, minimalne uvjete izobrazbe navedene u člancima 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 i 46.

3. U slučajevima opravdane sumnje, kad je dokaz o formalnim kvalifikacijama utvrđen u članku 3. stavku 1. točki (c), izdalo nadležno tijelo države članice, a uključuje izobrazbu primljenu u cijelosti ili djelomičnu, u organizaciji zakonski ustanovljenoj na teritoriju druge države članice, država članica domaćin ima pravo potvrditi kod nadležnih tijela države članice njegovo porijeklo.

(a) da li je program osposobljavanja u ustanovi koja je izvela osposobljavanje formalno potvrdila obrazovna ustanova organizirana u državi članci porijekla;

(b) da li je dokaz o formalnim izdanim kvalifikacijama jednak onome koji bi bio izdan da je studij u cijelosti izveden u državi članici, koja je izdala dokaz; i

(c) da li dokaz o formalnim kvalifikacijama daje jednaka profesionalna prava na teritoriju države članice koja je izdala dokaze.

4. Kad matična država članica traži od svojih državljana da svečano zaprisegnu ili da dadu zaprisegnutu izjavu, kako bi im bio dozvoljen pristup reguliranim profesijama; a kad tekst te prisege ili izjave ne mogu koristiti državljani drugih država članica, država članica domaćin se mora pobrinuti da dotične osobe mogu koristiti odgovarajući istovjetni tekst.

Članak 51.

Postupak uzajamnog priznavanja stručnih kvalifikacija

1. Nadležna vlast države članice domaćina potvrđuje primitak zahtjeva u roku jednog mjeseca od dana primitka i u slučaju nepotpune dokumentacije obaveštava o tome podnositelja zahtjeva.

2. Nadležne vlasti države članice moraju obaviti postupak provjere zahtjeva za dobivanje odobrenja za obavljanje zakonski uređenih profesija što je brže moguće, te donijeti propisno obrazloženu odluku, u svakom slučaju u roku tri mjeseca od dana kada podnositelj zahtjeva predstavlja potpunu dokumentaciju. Međutim, ovaj se rok može produžiti za mjesec dana u slučajevima koji potpadaju pod Poglavlje I. i II. ove Glave.

3. Odluka, ili nedonošenje odluke u predviđenom roku, može biti predmet žalbe prema nacionalnom pravu.

**Članak 52.
Korištenje profesionalnih titula**

1. Ako je, u državi članici domaćinu, korištenje profesionalnih titula za neku od djelatnosti unutar predmetne profesije zakonski uređeno, državljeni drugih država članica koji su ovlašteni za obavljanje zakonski uređene profesije na temelju Glave III., koriste profesionalne titule države članice domaćina koje odgovaraju toj profesiji u toj državi članici te koriste odgovarajuće kratice.

2. Kada je u državi članici domaćinu određenu profesiju zakonski uredila neka udruga ili organizacija u smislu članka 3. stavka 2., državljanima država članica nije dopušteno koristiti profesionalnu titulu koju izdaje ta organizacija ili udruga, kao ni odgovarajuću kraticu, ukoliko ne podnesu dokaze da su članovi te udruge ili organizacije.

Ako je članstvo u nekoj udruzi ili organizaciji uvjetovano određenim kvalifikacijama, to joj je, u odnosu na državljane drugih država članica koji posjeduju stručne kvalifikacije, dozvoljeno samo pod uvjetima koji su određeni ovom direktivom.

**GLAVA IV
DETALJNA PRAVILA ZA BAVLJENJE PROFESIJOM**

**Članak 53.
Znanje jezika**

Osobe kojima su priznate stručne kvalifikacije moraju znati jezike koji su im potrebni za bavljenje dotočnom profesijom u državi članici domaćinu.

**Članak 54.
Korištenje akademskih titula**

Ne dovodeći u pitanje članak 7. i 52., država članica domaćin osigurava odgovarajućim osobama pravo na korištenje akademskih titula koje su im dodijeljene u državi članici porijekla, kao i mogućih skraćenih oblika istih, na jeziku države članice porijekla. Država članica domaćin može zahtijevati da iza te titule slijedi naziv i adresa ustanove ili ispitnog povjerenstva koje ju je dodijelilo. Kada postoji mogućnost da se neka akademska titula države članice porijekla, u državi članici domaćinu zamjeni s titulom za koju je u toj državi potrebna dodatna izobrazba koju nositelj titule nije stekao, država članica domaćin može zahtijevati od te osobe da koristi akademsku titulu države članice porijekla na odgovarajući način, koji odredi država članica domaćin.

**Članak 55.
Suglasnost fondova za zdravstveno osiguranje**

Ne dovodeći u pitanje članak 5. stavak 1. i članak 6. prvi podstavak točka (b), države članice koje zahtijevaju od osoba koje su stekle stručne kvalifikacije na njihovom teritoriju da obave pripremnu fazu izobrazbe uz rad i/ili stjecanja stručnog iskustva kako bi doabile suglasnost fondova za zdravstveno osiguranje, oslobađaju ove obvezе osobe koje su dokaze o profesionalnim kvalifikacijama za liječnike i stomatologe stekle u drugim državama članicama.

**GLAVA V
UPRAVNA SURADNJA I ODGOVORNOST ZA PROVEDBU**

**Članak 56.
Nadležne vlasti**

1. Nadležne vlasti države članice domaćina i države članice porijekla blisko će surađivati i uzajamno se pomagati kako bi olakšale primjenu ove direktive. Osigurat će povjerljivost informacija koje razmjenjuju.

2. Nadležne vlasti države članice domaćina i države članice porijekla razmjenjuju informacije o poduzetim disciplinskim mjerama ili kaznenim sankcijama te bilo kakvim drugim teškim i specifičnim okolnostima koje će vjerojatno utjecati na obavljanje djelatnosti iz ove direktive, poštujući zakone o zaštiti osobnih podataka u skladu s direktivama 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca glede obrade osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka²⁴ i 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. u svezi s obradom osobnih podataka i zaštitom privatnosti u sektoru elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama)²⁵.

Država članica domaćin ispituje istinitost okolnosti i njene vlasti odlučuju o prirodi i opsegu istraživanja koja treba provesti te obavještavaju državu članicu domaćina o zaključcima koje su donijele na temelju dostupnih podataka.

3. Svaka će država članica, najkasnije 20. listopada 2007. godine, odrediti vlasti i tijela nadležne za izdavanje i primanje dokaza o formalnim kvalifikacijama i ostalih dokumenata ili podataka, te vlasti i tijela nadležne za zaprimanje zahtjeva i donošenje odluka iz ove direktive; i odmah će o tome obavijestiti ostale države članice i Komisiju.

4. Svaka država članica određuje koordinatora aktivnosti vlasti iz stavka 1. i o tome obavještava ostale države članice i Komisiju. Dužnosti koordinatora su slijedeće:

(a) promicati jedinstvenu primjenu ove direktive;

(b) sakupljati sve informacije koje su relevantne za primjenu ove direktive, kao što su informacije o uvjetima pristupa zakonski uređenim profesijama u državama članicama.

Za potrebe ispunjavanja dužnosti koje su opisane u točki (b), koordinatori mogu tražiti pomoć kontakt-osoba iz članka 57.

Članak 57. Kontakt-osobe

Svaka država članica će, najkasnije do 20. listopada 2007. godine, odrediti kontakt-osobe čiji je zadatak:

(a) pružati građanima i kontakt-osobama ostalih država članica potrebne informacije o priznavanju stručnih kvalifikacija u skladu s ovom direktivom, kao što su informacije o nacionalnom zakonodavstvu kojim se uređuju profesije i bavljenje tim profesijama, uključujući i socijalno zakonodavstvo, i, po potrebi, etička pravila;

(b) pomoći građanima da ostvare prava koja im daje ova direktiva, gdje je to primjereni, u suradnji s ostalim kontakt-osobama i nadležnim vlastima države članice domaćina.

Na zahtjev Komisije, kontakt-osobe obavještavaju Komisiju o rezultatima upita, koje rješavaju, sukladno odredbama točke (b), u roku dva mjeseca od dana njihova primitka.

Članak 58. Odbor za priznavanje stručnih kvalifikacija

1. Komisiji će pomagati Odbor za priznavanje stručnih kvalifikacija, u dalnjem tekstu "Odbor", koji sačinjavaju predstavnici država članica, a njime predsjeda predstavnik Komisije.

²⁴ Službeni list L 281, 23.11.1995., str. 31. direktive izmijenjene Uredbom (EZ) br. 1882/2003.

²⁵ Službeni list L 201, 31.07.2002., str. 37.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak, primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uz dužno poštivanje odredbi članka 8. te Odluke. Razdoblje iz članka 5. stavka 6. Odluke 1999/468/EZ iznosi dva mjeseca.

3. Odbor usvaja svoja pravila postupka.

**Članak 59.
Konzultacije**

Komisija osigurava konzultacije stručnjaka iz nadležnih stručnih skupina na odgovarajući način, osobito u kontekstu rada Odbora iz članka 58., i dostavlja obrazloženo izvješće o ovim konzultacijama navedenom Odboru.

**GLAVA VI
OSTALE ODREDBE**

**Članak 60.
Izvješća**

1. Počevši od 20. listopada 2007. godine, države članice će Komisiji, svake dvije godine, slati izvješća o primjeni sustava. Osim općenitih primjedbi, izvješće mora sadržavati statistički sažetak donesenih odluka i opis glavnih problema koji su proizšli iz primjene ove direktive.

2. Počevši od 20. listopada 2007., Komisija će svakih pet godina sastavljati izvješće o provedbi ove direktive.

**Članak 61.
Klauzula o odstupanju**

Ako, zbog primjene neke od odredbi ove direktive, država članica najde na velike poteškoće na određenom području, Komisija proučava te poteškoće u suradnji s dotičnom državom članicom.

Po potrebi, Komisija odlučuje, u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., da se dotičnoj državi dozvoli odstupanje od spornih odredbi na određeno vrijeme.

**Članak 62.
Opoziv**

Od 20. listopada 2007. godine, opozivaju se direktive 77/452/EEZ, 77/453/ EEZ, 78/686/ EEZ, 78/687/ EEZ, 78/1026/ EEZ, 78/1027/ EEZ, 80/154/ EEZ, 80/155/ EEZ, 85/384/ EEZ, 85/432/ EEZ, 85/433/ EEZ, 89/48/ EEZ, 92/51/ EEZ, 93/16/ EEZ i 1999/42/EZ. Upućivanje na opozvane direktive smatra se upućivanjem na ovu direktivu, a opoziv neće imati utjecaja na akte usvojene na temelju tih direktiva.

**Članak 63.
Transponiranje**

Države članice će donijeti potrebne zakone i druge propise kako bi se uskladile s ovom direktivom najkasnije do 20. listopada 2007. godine. One će o tome odmah obavijestiti Komisiju.

Kad države članice budu donosile ove mjere, te će mjere prilikom njihove službene objave sadržavati uputu na ovu direktivu ili će se uz njih navesti takva uputa. Načine tog upućivanja odredit će države članice.

**Članak 64.
Stupanje na snagu**

Ova direktiva stupa na snagu 20 dana od objave u Službenom listu Europske unije.

Članak 65.

Adresati

Ova je direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourg, 7. rujna 2005.

Za Europski parlament
Predsjednik
J. BORRELL FONTELLES

Za Vijeće
Predsjednik
C. CLARKE